Ronneby
KOMMUN

Planbeskrivning

Detaljplan för del av Ronneby 22:1 m.fl. (Viggen norra etapp 3)

Ronneby kommun, Blekinge län

Datum för uppstart: 2023-06-07
Samråd: Från 2024-05-17 till 2024-06-18
Granskning: Från 2025-06-13 till 2025-08-27
Antagande: Klicka eller tryck här för att ange text.
Laga kraft: Klicka eller tryck här för att ange text.
Genomförandetid: 5 år från laga kraft
Planförfarande: Utökat förfarande
Planbestämmelsekatalog: BFS 2022-11-01

Ronneby kommun
Postadress
372 80 Ronneby

Hemsida
www.ronneby.se
Besöksadress
Stadshuset
Karlshamnsvägen 4

Telefon
0457-61 80 00 (växel)
E-post
kontakt@ronneby.se

Organisationsnr
212000-0837

Innehållsförteckning

1 Förord om detaljplaner 4

Om detaljplan 4

2 Planinformation 6

3 Detaljplanens syfte 7

Syfte och huvuddrag 7

4 Planförslag 8

Bakgrund 8
Planområde 8
Allmän plats 9
Kvartersmark 9

5 Motiv till planbestämmelser 9

Användning av allmän plats 9
Användning av kvartersmark 10
Egenskapsbestämmelser för allmän plats 10
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark 11

6 Planeringsunderlag 13

Detaljplan 13
Planprogram 13
Översiktsplan för Ronneby 2035 14
Översiktsplan för Ronneby 2045 14
Undersökning enligt 6 kapitlet 6 § plan- och bygglagen 15
Utredningar 16
Trafikutredning 17
Trafikutredning, tilläggs-PM 18
Dagvattenutredning 21
Dagvattenutredning, tilläggs-PM (förprojektering) 22
Naturvärdesinventering 24
Fladdermusinventering 26

7 Förutsättningar 27

Fastigheter och rättigheter 27
Riksintressen 27
Mark, natur och miljö 28
Bebyggelse och gestaltning 33
Gator och trafik 33
Klimat, hälsa och säkerhet 36
Sociala förhållanden 38
Kulturmiljö 39
Service 39

8 Konsekvenser 41

Fastigheter och rättigheter 41
Riksintressen 41
Mark, natur och miljö 41
Bebyggelse och gestaltning 45

Gator och trafik 46
Klimat hälsa och säkerhet 48
Sociala förhållanden 50

9 Ansvar och genomförande 51

Mark- och utrymmesförvärv 51
Fastighetsrättsliga frågor 51
Tekniska frågor 51
Ekonomiska frågor 52
Organisatoriska frågor 53

10 Medverkande tjänstepersoner 54

11 Referenser 55

1 Förord om detaljplaner

Om detaljplan

Med en detaljplan reglerar kommunen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar därför om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet. En detaljplan visas som ett bestämt område på en plankarta. Till detaljplanekartan hör en planbeskrivning, som förklarar planens syfte och innehåll. Ibland ingår även andra handlingar.

Olika typer av planförfaranden

Förslaget till detaljplan kan handläggas med ett standardförfarande eller med ett utökat förfarande. Under vissa förutsättningar är det möjligt att tillämpa andra sorters förfarande.

Ett utökat förfarande ska användas om:

- Planförslag är inte förenligt med översiktsplanen eller länsstyrelsens granskningsyttrande.
- Är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse.
- Detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Planbestämmelsekatalog

Tillhörande Boverkets författningssamlingar finns planbestämmelsekataloger som tydliggör hur planbestämmelser ska skrivas och struktureras för att fungera i digitala sammanhang samt är till stöd vid tolkning av detaljplanen.

Processen att ta fram en detaljplan

Detaljplanearbetet är indelat i flera skeden. Det är främst i samrådsskedet som möjligheter att lämna synpunkter finns. I granskningsskedet kan anmärkningar framföras. När detaljplanearbetet påbörjas är ofta beslut som berör planen redan fattade i demokratisk ordning, såsom markanvändning i översiktsplanen och eventuellt mera detaljerade program.

Samråd

Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget och överväga dessa i ett tidigt skede av detaljplanearbetet. Syftet är att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in kunskap om det aktuella planområdet. Under samrådet ges även berörda möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Efter samrådet sammanställs och besvaras alla synpunkter i en samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen ligger till grund för eventuella revideringar av planförslaget innan det ställs ut på nytt för granskning.

Granskning

När ett förslag till detaljplan har varit på samråd och kommunen bearbetat det utifrån information och synpunkter som framkommit ska planförslaget göras tillgängligt för granskning. Granskningens syfte är att visa det bearbetade planförslag som kommunen har för avsikt att anta och samtidigt ge berörda intressenter en sista möjlighet att lämna synpunkter. Inkomna synpunkter sammanställs och besvaras i ett granskningsutlåtande.

Antagande

En detaljplan får antas om marken anses lämplig för de användningar som planen reglerar. Beslutet att anta en detaljplan ska som huvudregel fattas av kommunfullmäktige, men vid standardförfarande kan fullmäktige i regel delegera beslutet till kommunstyrelsen.

Laga kraft

Ett beslut att anta en detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor från den dag då beslutet eller justeringen av protokollet över beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Det förutsätter att ingen har överklagat beslutet under den tiden eller att länsstyrelsen inte har beslutat att pröva planen utifrån sina ingripandegrunder.

Vart i processen befinner sig planen just nu?

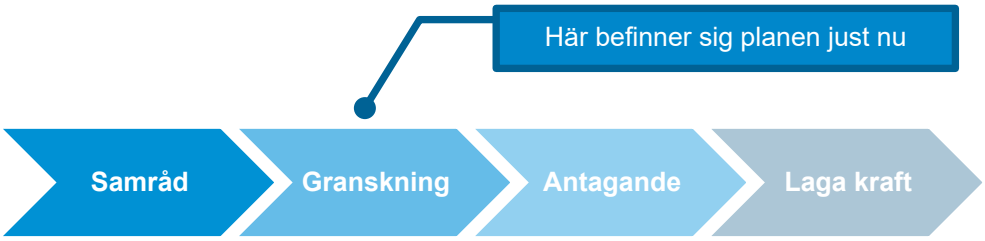

2 Planinformation

Diarienummer

KS 2020/684

Planförfarande

Planarbetet hanteras med ett utökat förfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900) eftersom planförslaget inte är förenligt med översiktsplanen.

Datum

Datum för uppstart

2023-06-07

Samrådstid

2024-05-17 – 2024-06-18

Granskningstid

2025-06-13 – 2025-08-27

Datum för antagande

-

Datum för laga kraft

-

Planbestämmelsekatalog

Detaljplanen följer planbestämmelsekatalogen *BFS (2022-11-01).*

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum detaljplanen får laga kraft.

Handlingar tillhörande planen

- Plankarta, 2025-05-27
- Planbeskrivning, 2025-05-27
- Samrådsredogörelse, 2025-05-14
- Grundkarta, 2025-05-26
- Fastighetsförteckning, 2024-04-22 (reviderad levereras 2025-06-10)
- Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning, 2024-01-26
- Trafikutredning, 2024-02-21
- Trafikutredning tilläggs-PM, 2024-09-23
- Dagvattenutredning, 2024-03-08
- Dagvattenutredning tilläggs-PM (förprojektering), 2025-05-09
- Naturvärdesinventering, 2024-07-09
- Fladdermusinventering, 2024-11-29

3 Detaljplanens syfte

Syfte och huvuddrag

Syfte

Planens syfte är att i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900) möjliggöra uppförande av detaljhandel och verksamheter.

Huvuddrag

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utbyggnad av verksamhetsområdet Viggen. Området ligger i anslutning till Sörbydalsvägen (riksväg 27) och gränsar till annan handel- och verksamhetsmark.

Planområdets närhet till befintlig infrastruktur möjliggör en hållbar och resurseffektiv exploatering. Närheten till viktiga transportleder, befintlig kollektivtrafik och befintliga gång- och cykelstråk gör området enkelt att komma till för såväl leveranser som besökare.

Översiktsbild. Planområdet ligger norr om Ronneby, i närheten av E22:an och angränsande till Sörbydalsvägen (riksväg 27). (Källa: Ronneby kommun)

4 Planförslag

Bakgrund

Planområdet ligger i norra delen av handels- och verksamhetsområdet Viggen. Viggen är en del av Sörby, ett stort område med handel och verksamheter. Det är ett strategiskt viktigt område med goda förutsättningar för just verksamheter och handel, då det ligger där E22 möter riksväg 27. Det ligger också nära Kallinge och Ronneby tätort. Området är en viktig knutpunkt för såväl lokala som regionala transporter.

Planområdet kallas för Viggen norra etapp 3 och blir en naturlig fortsättning på Viggen norra etapp 1 och Viggen norra etapp 2.

Planområde

Planområdet är cirka 13 hektar stort och består idag av jordbruksmark och åkerholmar. Det ligger cirka 500 meter från E22 och cirka 3 km från Ronneby centrum. Det gränsar till Sörbydalsvägen (riksväg 27), Moabackens naturreservat samt handels- och verksamhetsområdet Viggen. Det ligger också nära Västervägen mot Kallinge och nära Karlshamnsvägen mot Ronneby.

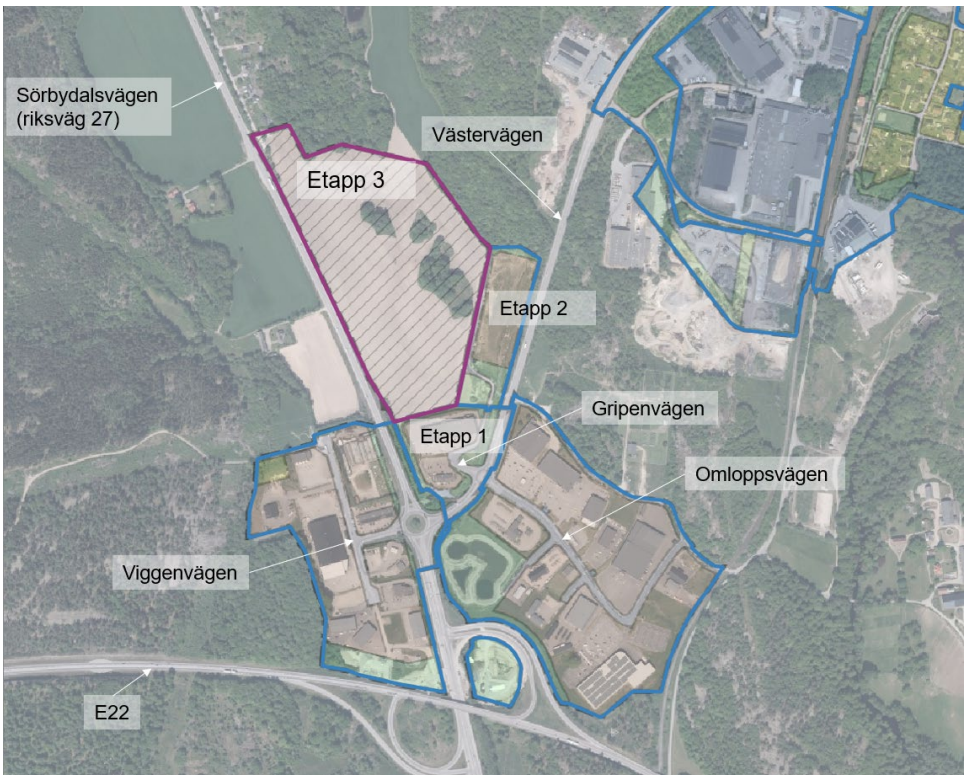

Bilden visar planområdet i sitt sammanhang. Planområdets avgränsning visas med lila gräns och skrafferad yta. Gällande detaljplaner visas med blå gräns. Gällande detaljplaner visas som en planmosaik (brunt för handel och verksamheter, grått för vägområde, grönt för natur). (Källa: Ronneby kommun)

Allmän plats

Kommunen är huvudman för allmän platsmark. En allmän plats är ett område avsett för ett gemensamt behov. Den får inte mer än tillfälligtvis upplåtas för en enskild verksamhet och får inte stängas av för allmänheten. Den allmänna platsmarken inom planen är gata (grå) och natur (grön).

Kvartersmark

Fastighetsägaren är ansvarig för åtgärder och genomförande inom kvartersmark. Med kvartersmark menas mark som enligt detaljplan inte är allmän plats, utan främst är avsedd för bebyggelse för enskilt ändamål eller allmänna verksamheter. Detaljplanen reglerar vilken användning som är tillåten inom kvartersmark. Kvartersmarken inom detaljplanen består av detaljhandel (brun), verksamheter (brun) och tekniska anläggningar (blå).

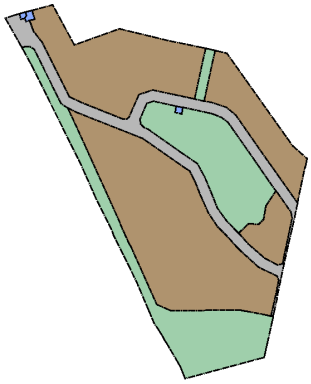

Ytor som är grå och gröna är allmän platsmark och har kommunalt huvudmannaskap. Övriga ytor är kvartersmark med enskilt huvudmannaskap.

5 Motiv till planbestämmelser

Vid upprättandet av en detaljplan ska varje bestämmelse motiveras för att underlätta framtida tolkning och tillämpning av bestämmelserna utifrån detaljplanens syfte.

Användning av allmän plats

Lokalgata

Syftet är att möjliggöra väg och vägområde, med kompletterande funktioner såsom till exempel trottoar, cykelbana, dike.

Natur

Delar av planområdet regleras som naturmark. Syftet är att möjliggöra bevarandet av befintlig vegetation inom åkerholmarna. Syftet är också att behålla en grön koppling mellan grönområden samt skapa utrymme för

dagvattenhantering. Naturmarken är väl tilltagen i bredd för att möjliggöra öppna dagvattenlösningar. Användningen möjliggör också för ett skyddsområde under och i närheten av de luftburna kraftledningarna.

Användning av kvartersmark

Teknisk anläggning; Transformatorstation

Två områden, vilka är avsedda för transformatorstationer. De behövs för teknisk infrastruktur inom planområdet och i närområdet.

Teknisk anläggning; Pumpstation

Ett område som är avsett för pumpstation, vilken behövs för att hantera VA-ledningar inom planområdet och i närområdet.

Detaljhandel

Möjliggör uppförandet av detaljhandel. Syftet med användningen är att möjliggöra för en sammanhållen karaktär med detaljhandel. Viggen-området har genom sitt strategiska läge vid Europaväg E22 och riksväg 27 goda förutsättningar för etablering av detaljhandel. Även restauranger, och annan service kopplat till detaljhandeln möjliggörs inom användningen.

Vistelseytor och anordningar som uppmuntrar till utomhusvistelse bör dock undvikas på grund av de höga nivåerna av flygbuller i området.

Verksamheter

Möjliggör uppförandet av verksamheter. Markanvändningen kompletterar användningen detaljhandel i syfte att skapa fler möjligheter. Viggen-området har genom sitt strategiska läge vid Europaväg E22 och riksväg 27 goda förutsättningar för etablering av verksamheter. Markanvändningen verksamheter motiveras också genom sin mindre omgivningspåverkan än exempelvis industriändamål.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Markreservat för allmännyttig luftledning

Luftledningar finns på platsen vid planens upprättande.

Föreskrifter för starkström ska följas och markåtgärder under och i närheten av luftledningarna ska samrådas med ledningsägarna.

Strandskyddet är upphävt

Strandskyddet är upphävt inom del av allmän plats. Syftet är att möjliggöra för dagvattenanläggningar.

Markens höjd får inte ändras

På grund av luftledningar med starkström får markens höjd inte ändras inom 15 meter från yttre linan eller från stolpe.

Föreskrifter för starkström ska följas och markåtgärder under och i närheten av luftledningarna ska samrådas med ledningsägarna.

Damm för dagvattenhantering får anläggas

Damm får anläggas, med syfte att omhänderta och fördröja dagvatten samt naturvattenavrinning. Det kan vara en öppen lösning och/eller ett underjordiskt dagvattenmagasin.

På grund av luftledningar med starkström får inte stora öppna vattenytor anläggas i närheten av dessa, då det lockar till sig stora fåglar. Fördröjning av dagvatten bör istället ske på flera mindre ytor eller i en avlång damm. Dammar bör innehålla riklig vegetation, för att minska risken att stora fåglar vill landa och lyfta där. Vegetationen får dock inte vara för hög, över 7 meter, då det innebär en risk för luftburna starkströmsledningar.

Föreslaget område som tillåter damm är som närmast 20 meter från yttre linan. Föreskrifter för starkström ska följas och markåtgärder under och i närheten av luftledningarna ska samrådas med ledningsägarna.

Dagvattendike får anläggas

Dike får uppföras, med syfte att omhänderta dagvatten samt naturvattenavrinning. Det kan kombineras eller ersättas med underjordiska magasin och/eller ledningar.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Marken får inte förses med byggnad (prickmark)

Syftet med bestämmelsen är att undvika att byggnader uppförs. Det finns olika anledningar som motiverat bestämmelsen; underlätta underhåll av ledningar, hänsyn till naturen, skyddsavstånd till tekniska anläggning, skyddsavstånd till luftledningar och säkerställa trafiksäkerhet.

Där bestämmelsen kombineras med ledningsrätt är syftet att möjliggöra underhåll av ledningar, vilket skulle försvåras av bebyggelse.

Där bestämmelsen angränsar naturreservatet är motivet att minska risken för störningar på växt- och djurliv. Bland annat för att trädens rotsystem inte ska skadas, och för att träd inte ska behöva avverkas för att de riskerar falla över bebyggelse. Ett bebyggelsefritt område mellan byggnader och skogskant möjliggör också ett stråk för djur att orientera sig längs med vid förflyttningar mellan områden.

I södra delen finns en yta med prickmark närmast naturmarken och i närheten av luftburna starkströmsledningar. Inom detta område får inga byggnader eller brännbart upplag finnas (gäller inom 30 meter från närmsta faslina).

Där bestämmelsen angränsar Sörbydalsvägen (riksväg 27) är syftet att säkerställa trafiksäkerheten. Sörbydalsvägen är en primär rekommenderad väg för farligt gods, vilket innebär att ett säkerhetsavstånd behövs. Detta bland annat för att öka åtkomligheten för räddnings- och bärgningsinsatser samt minska risken för direkt konflikt mellan fordon och byggnader. Inom

detta område kombineras bestämmelsen med en bestämmelse om att inte heller byggnadsverk får uppföras. Se nedan.

Marken får inte förses med byggnadsverk
Syftet är att säkerställa trafiksäkerheten. Inga fasta föremål som kan innebära en risk för trafiksäkerheten får uppföras inom 30 meter från Sörbydalsvägens vägområde. Till vägområdet inräknas körbana, diken, slänter. Vägområdets gräns sammanfaller med planområdesgränsen.

Högsta totalhöjd är 20 meter.
Syftet är att begränsa höjden på uppstickande byggnadsdelar, master, skyltpyloner m.m. Området ligger under inflygningen till Blekinge flygflottilj och därför får ingen del av bebyggelsen vara så hög att den utgör en störning eller annan risk för flygtrafiken.

Högsta nockhöjd är 14 meter.
Syftet är att möjliggöra handelsetableringar inom ekonomiskt och praktiskt rimliga byggnadsvolymer. Samtidigt finns en strävan att uppföra bebyggelsen inom planområdet i sammanhållen skala, som även relaterar till angränsande områden. Bestämmelsen kombineras med en bestämmelse om en högsta totalhöjd på 20 meter.

Högsta nockhöjd är 3,5 meter
Syftet är att begränsa höjden för byggnader inom tekniska anläggningar, till en höjd som innebär att de blir underordnade närliggande bebyggelse. Bestämmelsen kombineras med en bestämmelse om en högsta totalhöjd på 20 meter.

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar
Syftet är att möjliggöra för olika ledningar, t.ex. vatten- och avloppsledningar. Ingen bebyggelse får uppföras inom dessa områden, för att underlätta underhåll av ledningar.

Strandskyddet är upphävt
Strandskyddet upphävt inom kvartersmark. Syftet är att möjliggöra för bebyggelse och andra anläggningar.

Tilluftsintag ska placeras i riktning bort från riksväg 27.
Sörbydalsvägen (riksväg 27) tillåter transporter av farligt gods. För att minska risken att farliga ämnen vid en eventuell olycka sugs in i byggnaders ventilationssystem, ställs krav på att tilluftsintag placeras i riktning bort från riksväg 27. Bestämmelsen följer en rekommendation från räddningstjänsten och syftar till att öka säkerheten i framtida verksamhetslokaler.

Största byggnadsarea är 50 % av fastighetsarean inom användningen
Syftet är att inte riskera överexploatering och möjliggöra för en lämplig dagvattenhantering inom området som helhet.

6 Planeringsunderlag

Med planeringsunderlag avses faktabetonat material som kommunen använder som underlag i detaljplaneringen. Det kan vara olika former av inventeringar, uppgifter om mark- och grundförhållanden, trafikförhållanden, VA-försörjning, ägostruktur, befintliga planförhållanden eller statistiska uppgifter.

Detaljplan

Det finns ingen gällande detaljplan inom planområdet.

Planområdet gränsar till två detaljplaner:

- Detaljplan för del av Ronneby 22:1 (Viggen norra etapp 2) fick laga kraft 2022. Den har plannummer 444.

- Detaljplan för del av Ronneby 22:1 (Viggen norra) fick laga kraft 2025. Den har plannummer 462. Den är en ändring av en plan med samma namn från 2019, med plannummer 430.

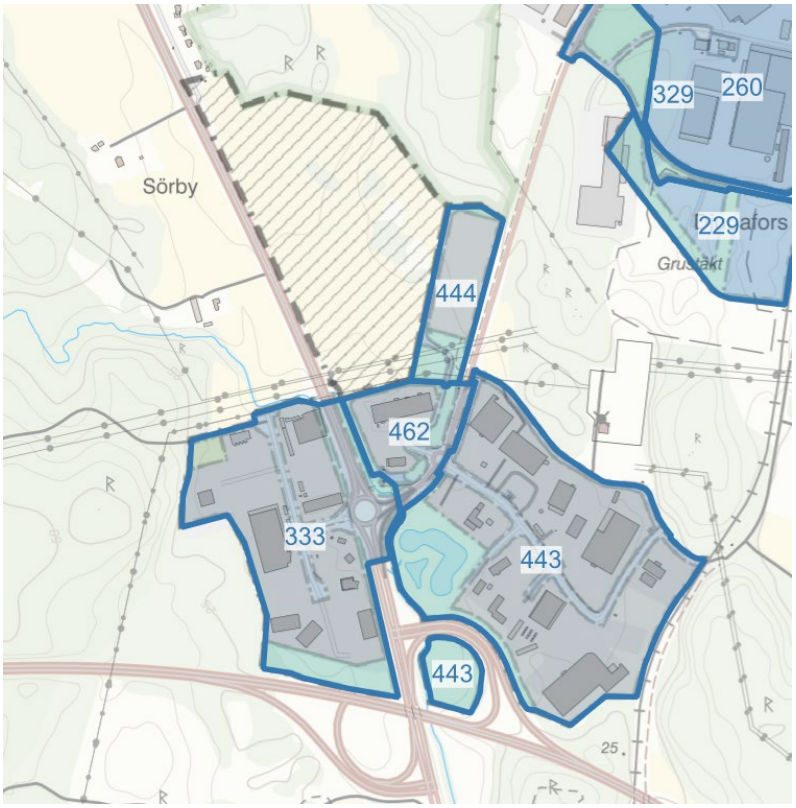

Planområdet visas med grå gräns och skrafferad yta. Gällande planer visas med blå gräns och planmosaik. (Källa: Ronneby kommun)

Planprogram

Det finns inget gällande planprogram inom planområdet.

Översiktsplan för Ronneby 2035

Planområdet är inte utpekat i kommunens gällande översiktsplan, Ronneby 2035 (antagen 2018).

Viggenområdet beskrivs dock övergripande:

”I Ronneby finns ett externt handelsområde, Viggenområdet. Inom området ryms handelsföretag av varierande karaktär. I översiktsplanen ges möjlighet för området att expandera ytterligare med mer mark för verksamheter och företag. Området utsätts för flygbuller, vilket bör beaktas i kommande planering.”

”Karlshamnsvägen utgör en länk mellan stadskärnan och Viggenområdet. Området utmed Karlshamnsvägen är planerat att delvis omvandlas med mer bostäder och handel. Vägen utgör en entré till staden och bör utformas med stadsmässig karaktär. Denna gata är dessutom trafikerad med kollektivtrafik, vilket gör att området har hög tillgänglighet även för personer utan bil.”

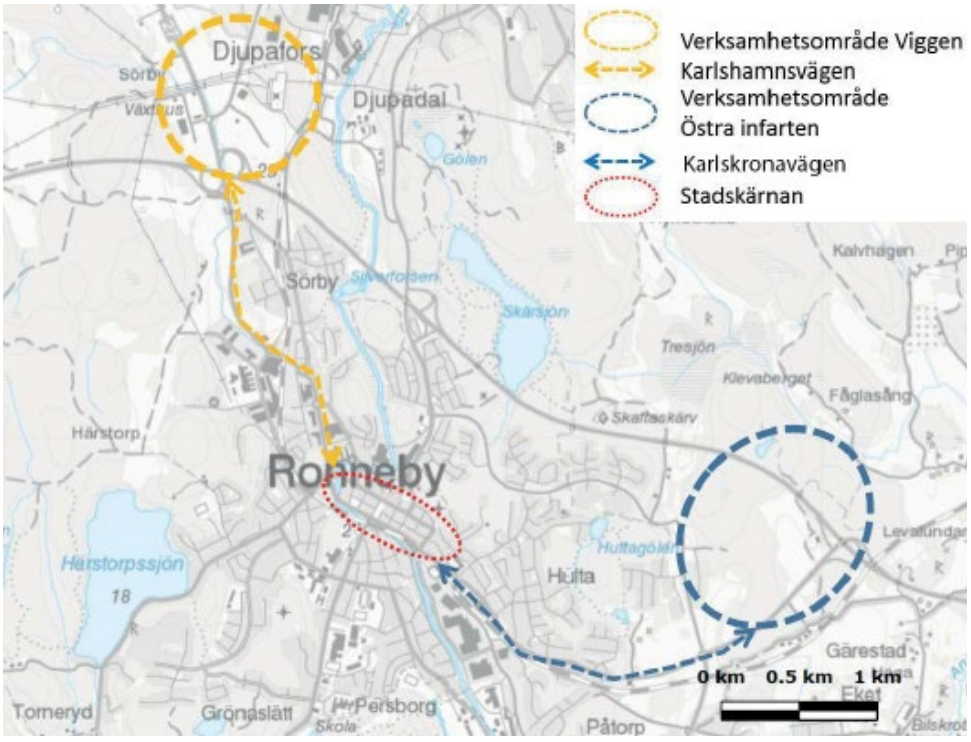

”Utveckling av Ronneby tätorts verksamhetsområden”, bild från Översiktsplan för Ronneby 2035.

Översiktsplan för Ronneby 2045

Ronneby kommun håller på att ta fram en ny översiktsplan, Ronneby 2045, som kommer vara på granskning under sommaren 2025. I den är aktuellt planområde utpekat som lämpligt för utveckling av verksamhetsmark.

Här finns information om gällande och pågående översiktsplan:
https://ronneby.se/oversiktsplan

Undersökning enligt 6 kapitlet 6 § plan- och bygglagen

Gällande lagstiftning innebär att kommunen ska bedöma om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte, i en så kallad *Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning*.

En sådan har genomförts och kommunens ställningstagande är att planens genomförande inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en MKB därmed inte behöver upprättas.

Bedömningen grundas på följande:

- En utbyggnad av planområdet medför *inte* någon betydande påverkan på området.
- Detaljplanen nedför *inte* någon direkt eller indirekt negativ påverkan på riksintresseområden.
- Genomförandet av planen bedöms *inte* innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormer för luft och vatten bedöms *inte* överskridas till följd av planen.

Kommunen har haft samråd med Länsstyrelsen gällande *Undersökningen av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning* och Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att genomförandet av förslag till detaljplan för del av Ronneby 22:1 m.fl. (Viggen norra etapp 3) inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Frågan om betydande miljöpåverkan ska avgöras genom ett särskilt beslut. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att en strategisk miljöbedömning ska tas fram. Detta fattas innan planen skickas ut på granskning.

Nationella och regionala miljömål

Riksdagen har antagit 16 miljökvalitetsmål. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturresurser som är ekologiskt hållbara på lång sikt. Riksdagens ambition var att alla mål skulle vara uppfyllda till år 2020. Då 2020 har passerat utgår numera Riksdagen från de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 vilka tar sikte på året 2030. Nästa hållpunkt för miljömålen är därför 2030.

Miljömålet God bebyggd miljö som berör aktuellt planförslag definieras följande:

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska

lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

För att nå miljökvalitetsmålen har 28 etappmål antagits av regeringen. Dessa syftar till att tydliggöra var insatser behöver göras och anger steg på vägen för att uppfylla miljömålen. Precis som miljömålen ska etappmålen vägleda miljöarbetet på nationell, regional och lokal nivå.

Hållbarhetsstrategi 2022–2025

Kommunfullmäktige antog 2021 en hållbarhetsstrategi för Ronneby kommun från 2022 till 2025. Hållbarhetsstrategin har tagits fram för att säkerställa att kommunkoncernen arbetar tillsammans för en hållbar framtid för alla som bor, lever och verkar i Ronneby kommun idag och i framtiden. Strategin utgår från en tydlig politisk vision och inriktning om att Ronneby kommun ska vara en hållbar kommun.

Hållbarhetsarbetet i Ronneby styrs av:

Ronneby kommuns vision

- Visionen uttrycker kommunens långsiktiga ambitioner inom hållbarhet och utgör grunden för styrningen.

Strategiska målområden

- Tydliggör kommunens viljeinriktning inom hållbar utveckling.

Fokusområden i hållbarhetsstrategin

- Beskriver vad Ronneby kommun ska fokusera på.

Lagar, mål och riktlinjer

- Lagar, mål och riktlinjer som finns på lokal, regional, nationell och global nivå för hållbarhet.

Aktuell detaljplan bidrar till att uppnå Ronneby kommuns vision genom att stärka en långsiktighet och helhetssyn för handelsområdet Viggen, ge förutsättningar för ett hållbart företagande, ökad resurshushållning inom redan ianspråktagna bebyggelseområden, säkra naturområden som förbättrar förutsättningarna för en biologisk mångfald och förbättrar hanteringen av dagvatten.

Utredningar

Under processen att ta fram en detaljplan görs oftast flertalet utredningar för att säkerställa planförslagets lämplighet och identifiera aspekter som kan påverka förslaget. Nedan följer en sammanställning av de utredningar som hör till förslaget till detaljplan.

Trafikutredning

En trafikutredning upprättades av konsult under vintern 2023/2024.

Uppdraget var att undersöka hur en utbyggnad av etapp 3 påverkar trafiken och närliggande vägar, samt identifiera åtgärder för att säkerställa bra framkomlighet och trafiksäkerhet.

Uppdraget skulle utgå från två olika scenarier. Det första scenariot med två anslutningar och det andra scenariot med en anslutning till det nya planområdet.

Scenario 1 och scenario 2. Figurerna är schematiska och visar inte exakt placering av anslutningarna. Figurerna är från trafikutredningen.

Påverkan på närliggande vägar har undersökts genom alstring och fördelning av det ökande trafikflödet på dem. Fördelningen har utgått från en grov målpunktsanalys. Utredningen har utgått från riktlinjer i VGU 2022 vad gäller belastningsgrader för olika korsningstyper.

Slutsatser från utredningen:

- Utbyggnaden av hela Viggen norra etapp 3 är möjlig för både scenario 1 och scenario 2, förutsatt att ombyggnation av befintlig infrastruktur genomförs.
- För scenario 1 innebär detta att nuvarande utformning av cirkulationsplatserna tillåter utbyggnaden utan att överskrida riktvärdena för belastning i de tre aktuella korsningspunkterna.
- För scenario 2 är det möjligt att genomföra utbyggnaden utan att överskrida belastningsriktvärdena i VGU, under förutsättning att cirkulationsplatsen på väg 27 utökas med dubbla körfält.

Det är värt att notera att cirkulationsplatsen på Västervägen i scenario 2, för prognosår 2040, närmar sig maxbelastningen enligt riktvärdena i VGU. Det innebär att ytterligare trafikökning inte kan hanteras utan att riskera att överstiga belastningsgraden 0,8.

Utredningens bedömning av tillkommande trafikflöden är något osäker då handelsområdets tidigare etapper både norr och söder om Västervägen ännu inte är fullt utbyggda och det nya området, Viggen norra etapp 3, kan utvecklas olika vad gäller tillkommande trafikflöden beroende på vilka verksamheter som slutligen etablerar sig inom området.

För det planerade verksamhetsområdet Viggen norra etapp 3 är det ur trafikflödessynpunkt gynnsammast med en utformning med två anslutningar för bäst kapacitet och möjlighet att fördela flödet.

Vid en utformning enligt scenario 1 föreslås ur trafiksäkerhetssynpunkt att ett vänstersvängsfält anläggs på väg 27 för trafik norrifrån och att hastigheten förbi korsningen sänks.

Vid en utformning enligt scenario 2 kan det behöva vidtas åtgärder på Gripenvägen för att förbättra trafiksäkerheten och säkerställa framkomlighet.

Gående och cyklister ska kunna nå målpunkter inom och utanför området. Detta kan göras med hjälp av tydliga gångstråk genom parkeringsytor och längs vägarna. Vissa punkter är särskilt viktiga för att koppla gång- och cykelstråk till andra områden; koppling över väg 27, busshållplatslägena vid Västervägen och koppling via Omloppsvägen till huvudcykelstråket in mot Ronneby tätort. Ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät kan minska bilberoendet.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Trafikutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-02-21

Trafikutredning, tilläggs-PM

Ett tillägg till tidigare genomförd trafikutredning upprättades av konsult under hösten 2024.

Uppdraget var att göra beräkningar och ta fram förslag på ett scenario där befintlig anslutning till området nyttjas, samt räkna upp trafikflödena till 2045.

Detta tilläggs-PM utgår från scenario 1 i tidigare utredning (anslutning till Västervägen och ny väg till riksväg 27), men fokuserar nu på att istället använda en befintlig anslutning i norra delen av området.

Figuren visar tidigare och planerade anslutningar till detaljplaneområdet. A är anslutning till detaljplaneområdet via Västervägen. B är anslutning till detaljplaneområdet via väg 27, som utreds i detta pm. C är tidigare utredd anslutning som inte längre är aktuell. Figuren är från tilläggsutredningen.

Nuläge:

I nuläget är aktuell korsning (B) utformad som ett släpp i mitträcket. För fordon som ska svänga av österut från norr finns det en ”ögla” där fordon svänger av till höger för att sedan stanna upp innan man korsar väg 27 och för fordon från söder nyttjas i dagsläget vägrenen för hastighetsminskning innan sväng österut. För att svänga till de två enskilda bostadsfastigheter väster om vägen kan man från norr använda ”öglan” för hastighetsminskning, men från söder finns inga åtgärder.

En påkoppling av det nya detaljplaneområdet i nuvarande korsning skulle ge ett större flöde i vissa svängriktningar med ett ökat antal vänstersvängande fordon norrifrån och högersvängande fordon söderifrån.

Förslag:

För att skapa en god trafiksäkerhet på väg 27 föreslås att nuvarande vänstersvängskörfält av typ ”ögla” ersätts med mittförlagt vänstersvängskörfält norrifrån i likhet med befintlig korsning norr om nu aktuell korsning. Detta då ett mittförlagt vänstersvängskörfält kan upplevas tydligare och innebär att fordon norrifrån inte behöver korsa södergående körfält för att angöra till östra sidan. För att minimera påverkan på genomgående trafik och minska risken för upphinnandeolyckor på väg 27 i norrgående körriktning kan även en breddning av vägrenen till ett avfartskörfält för högersvängande fordon förbättra både framkomlighet och trafiksäkerhet.

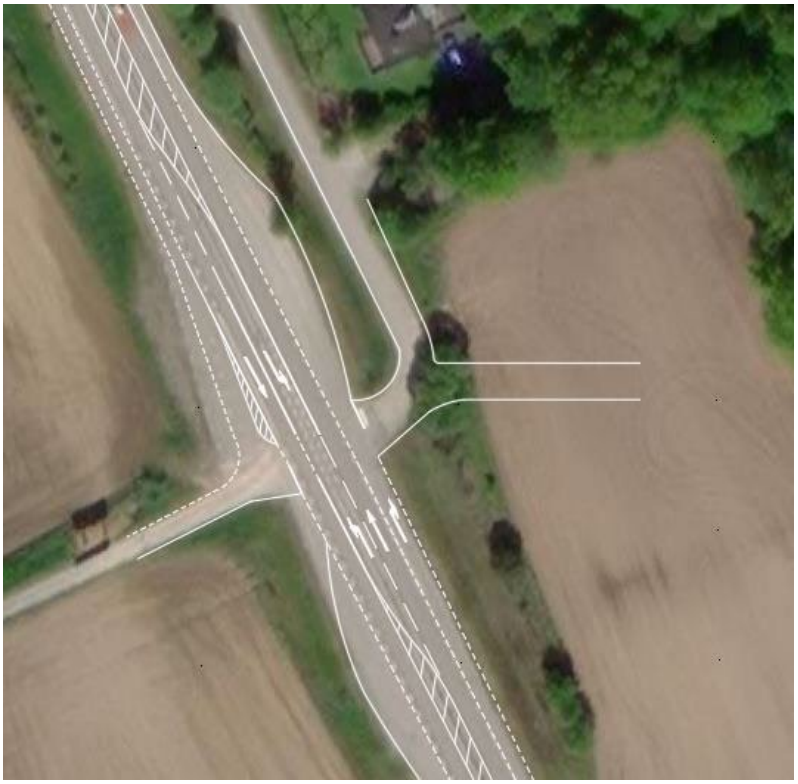

Förslag; schematisk skiss på utformning av aktuell korsning med exempel på åtgärder vad gäller svängkörfält. Figuren är från tilläggsutredningen

Slutsats:

Att ansluta detaljplaneområdet till den befintliga korsningen (anslutning C) innebär att området kopplas på i norr, i stället för mitt på sträckan som i tidigare förslag. För området innebär detta främst en mer direkt angöring till den nordligaste delen.

Den befintliga korsningen har fyra tillfarter, till skillnad från den tidigare föreslagna nya trefältskorsningen. Trafiken till fastigheter väster om väg 27 är mycket låg, och föreslagna åtgärder med mittplacerade vänstersvängfält och avfartsfält skulle minska konfliktpunkterna.

Koppling till denna korsning ger även möjlighet till bättre tillgång till befintliga busshållplatser, förutsatt att säkra gångvägar anläggs. Åtgärderna förbättrar både framkomlighet på väg 27 och trafiksäkerheten i korsningen.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Tilläggs-pm trafik Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-09-20

Dagvattenutredning

En dagvattenutredning upprättades av konsult under vintern 2023/2024.

Uppdraget var att utreda dagvattensituationen före och efter exploatering samt ge förslag på dagvattenhantering inom planområdet. Utredningen skulle även beakta höjdsättning och möjliggöra för självfallsystem i ledningsstråken.

Befintlig dagvattenhantering inom planområdet sker via ytlig avledning till recipienten Sörbybäcken. Befintligt flöde från planområdet har beräknats till 120 l/s för ett 20-årsregn med varaktighet om 60 min.

Naturmarksområdet norr om planområdet avvattnas troligen genom dräneringsledningar i planområdet och befintligt flöde från naturmarken till planområdet är ungefär 750 l/s på ett 20-års regn.

Förslaget på dagvattenhantering är en seriekopplad dagvattenlösning med svack- och makadamdiken som samlar upp dagvatten från olika delar av planområdet och sedan leds till en större uppsamlade dagvattenlösning i söder.

Luftburna kraftledningar i södra delen av planområdet begränsar möjligheten till utformning av öppna dagvattenlösningar. Därför har två förslag på en uppsamlande dagvattenlösning utretts; en dagvattendamm norr om luftledningarna eller ett underjordiskt magasin. Båda förslagen har utformats för att fördröja ett framtida 20-årsregn till ett befintligt 20-årsregn.

Erforderlig fördröjningsvolym för att fördröja ett 20-årsregn har beräknats till 3120 m^3. Magasinsbehovet har beräknats utifrån att flödet från planområdet inte ska överskrida befintliga flöden, i samråd med beställaren har denna flödesbegränsning satts då länsstyrelsen för tidigare etapper angivit liknande förutsättningar.

Då gatustrukturer inom planområdet inte fastställts vid framtagning av föreliggande utredning har ett förslag på en förenklad gatustruktur som möjliggör självfall för föreslaget dikessystem tagits fram. Samma princip kan användas om gatorna får en annan placering.

Dagvattensystemet harmoniserar med det naturområde som är tänkt att bevaras inom planområdet. Mellan åkerholmarna, inom användningen NATUR föreslås ett bredare dike eller annan öppen lösning som fångar upp och fördröjer dagvattnet (förslagsvis samtidigt som det bidrar till naturvärdena i området).

De östra delarna av planområdet som naturligt avrinner österut föreslås avledas till svackdiket som redan finns mellan planområdet och Viggen norra Etapp 2.

För skyfallshantering är en genomtänkt höjdsättning vid utbyggnad inom planområdet av stor vikt. Tomtmark bör höjdsättas till en högre nivå än

anslutande gatumark. Väg- och dikesutformningen inom området blir viktig för avledningen av skyfall. Det är även viktigt att minimera mängden vatten som ansamlas i områdets södra delar, på grund av kraftledningarna. En mer detaljerad höjdsättning förslås tas fram under projekteringsskedet.

Till dagvattenutredningen finns en bilaga med ett föreslaget dagvattensystem, detta beskrivs i sista kapitlet i dagvattenutredningen.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Dagvattenutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-03-28

Dagvattenutredning, tilläggs-PM (förprojektering)

Ett tillägg till tidigare genomförd dagvattenutredning upprättades av konsult under våren 2025.

Områdets geotekniska förutsättningar i kombination med områdets topografi och befintliga anslutningspunkter innebar att spillvattenhanteringen i området behövde studeras närmre för att säkerställa att en lämplig lösning är möjlig att anordna. Uppdraget var därför att ta fram ett förslag för spillvattenhantering där det leds i självfallsledningar, i första hand längs naturmark och gator. Det innebar att vissa inmätningar behövde göras och att VA-profiler för gator behövde tas fram. Tidigare förslag på dagvattensystem behövde också revideras för att fungera bra ihop med spillvattenledningar. Det behövde också anpassas efter de ändringar som gjorts i planförslaget sedan den första utredningen upprättades.

Slutsats:

Detaljplanområdet kan anslutas med självfall för spillvatten även om det med nuvarande detaljeringsgrad gällande höjdsättning och utformning återstår några frågetecken så som täckning för anslutning från byggnader och ledningsdimensioner. En mer detaljerad höjdsättning förslås tas fram under projekteringsskedet.

Gällande dagvatten ska både lösningar i ledningar och öppna lösningar kunna vara möjliga, men öppna alternativt kombinerade lösningar förordas. Under projekteringsskedet behöver läget för diket/ledningen för naturmarksavrinningen säkras.

Både spill- och dagvattensituationen samt byggnation i området kan påverkas av hydrogeologin, det är troligt att byggnader kommer behöva pålas.

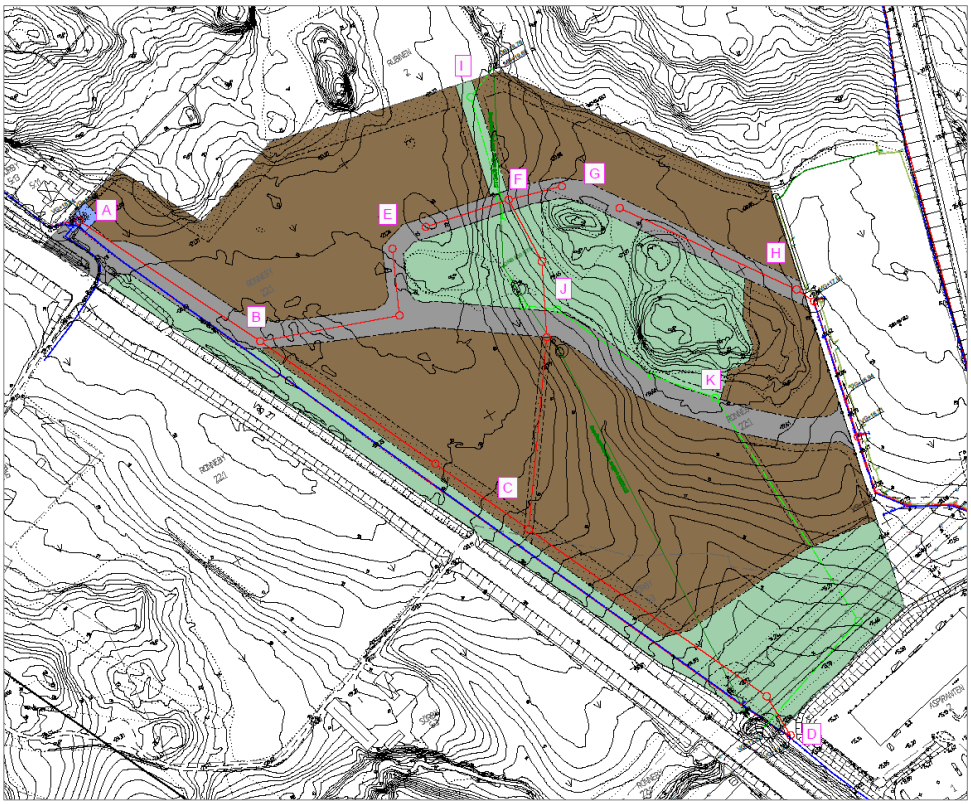

Bilaga (tillhörande utredningen) som visar ett förslag på spillvattensystem med röda linjer och cirklar. Dagvattenledningar visas med grönt. Observera att norr är mot bildens vänstra övre hörn.

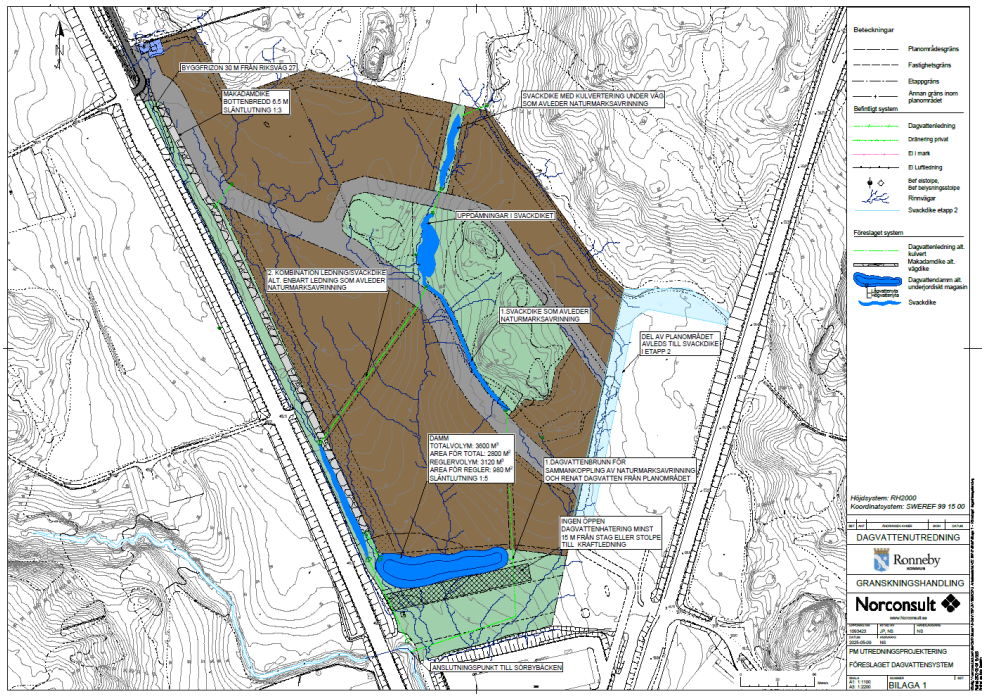

Bilaga (tillhörande utredningen) som visar ett förslag på dagvattensystem.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
PM utrednings-/förprojektering Viggen Norra Etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2025-05-09

Naturvärdesinventering

En naturvärdesinventering gjordes av konsult under sommaren 2024.

Uppdraget var att genomföra en naturvärdesinventering i enlighet med svensk standard, på fältnivå med detaljeringsgrad detalj. Samt redovisa artförekomst, kartläggning av naturvärdesträd och generellt biotopskydd.

Naturvärden:

Naturvärdesbiotoper: Vid inventeringen avgränsades sex naturvärdesbiotoper där fyra tilldelats naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) och två naturvärdesklass 4 (visst naturvärde).

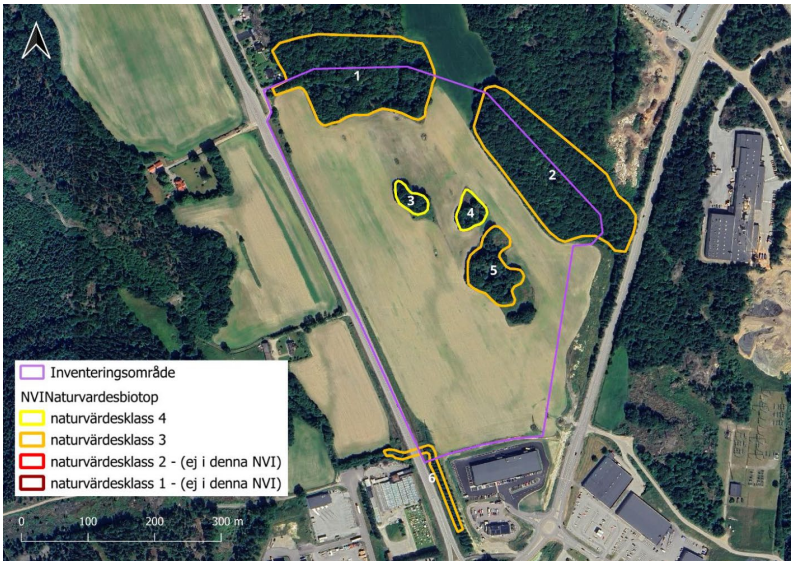

Översikt över de naturvärdesbiotoper som avgränsats under NVI:n. Figuren kommer från utredningen.

Moabackens naturreservat: Området har högt naturvärde och är viktigt för den biologiska mångfalden. Skogen är del av ett större, sammanhängande landskap med åsar, skog och öppna fält. Ekarna i området kan vara boträd för ekoxe, och lövskogsmiljöerna ger bra livsmiljöer för både småfåglar och fladdermöss. Den obrutna skogen och variationen i naturtyper gör reservatet särskilt värdefullt. Skyddade arter som inte kan uteslutas nyttjar inventeringsområdet som livsmiljö är ekoxe, fladdermöss och småfågelarter. Inga skyddade arter hittades inom planområdet under inventeringen.

Åkermark: Området består till största delen av konventionellt odlad åkermark med lågt naturvärde.

Sörbybäcken: Biotopskyddad bäck med stort naturvärde. Den är viktig för det lokala öringbeståndet i Ronnebyån.

Åkerholmar: Fyra av de fem åkerholmarna bedöms ha visst eller påtagligt naturvärde. Den största av holmarna har flera döda träd och andra typer av skyddsvärda träd av värde för biologisk mångfald. De två nordligaste holmarna bedöms ha liknande kontinuitet men inte riktigt av samma grad som den största. Dessa omfattas av generellt biotopskydd om de tolkas som

flera åkerholmar, men om de istället tolkas som en större (över 0,5 hektar) omfattas de inte av det generella biotopskyddet. Tolkningen bör diskuteras med länsstyrelsen.

Stenblock: Det finns även större stenar som har generellt biotopskydd.

Bilden är ett utsnitt från utredningen. Här visas åkerholmar med generellt biotopskydd med ljusgrön skraffering. Biotopskyddade stenar visas med ljusgröna punkter.

Rekommendationer och skyddsåtgärder:

En rekommendation är att bibehålla en ca 10 meter bred zon mellan naturreservatet Moabackens reservatsgräns och planerad bebyggelse. Denna bör inte förses med belysning nattetid under sommarhalvåret med hänsyn till fladdermöss. På så sätt bibehålls en lämplig korridor som fladdermöss kan nyttja som jaktstråk längs naturreservatets gränser. Detsamma är lämpligt att bibehålla intill Sörbybäcken av samma anledning likt befintlig bebyggelse redan gjort precis söder om inventeringsområdet. Här förekommer dock viss belysning till parkeringsplatserna vid Rusta och McDonalds.

Det är även önskvärt att bevara de åkerholmar som pekats ut som naturvärdesobjekt (alla utom den längst söderut). Tillsammans utgör de en lämplig livsmiljö för exempelvis fågellivet och insektslivet med deras skyddsvärda träd och lövträdsmiljöer med viss kontinuitet. Om de bibehålls kan de fortsätta fungera som en språngbräda för arter som behöver sprida sig igenom de detaljplanerade områdena. Det är även önskvärt att belysning riktas ifrån åkerholmarna nattetid för att undvika att påverka nattaktiva insekter, fladdermöss och annat djurliv negativt.

Åkerholmen lägst söderut planeras att tas i anspråk av planförslaget. Denna åkerholme har lågt värde för biologisk mångfald då den endast består av ett mindre antal yngre aspar. Som kompensation för att dessa träd tas ned kan nya träd planteras för att knyta samman befintliga åkerholmar för att skapa en mer sammanhängande trädmiljö.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Naturvärdesinventering på delar av fastigheten Ronneby 22:1 med flera, Ekoll AB, 2024-07-09

Fladdermusinventering

En fladdermusinventering gjordes av konsult under sommaren 2024. Analys och rapport gjordes under hösten 2024.

Uppdraget var att utreda om och i så fall vilka arter av fladdermöss som förekommer inom området och i vilken omfattning. Samt var arterna förekommer och hur de använder området.

Fladdermusinventeringen har genomförts med två besök (ett besök under reproduktionsperioden och ett besök under migrationsperioden) med tre autoboxar och en natts manuell inventering per besök.

Åtta fladdermusarter observerades: barbastell, brunlångöra, dvärgpipistrell, mustasch-/tajgafladdermus, nordfladdermus, större brunfladdermus, trollpipistrell och vattenfladdermus.

Fladdermusaktiviteten var som högst under migrationsperioden. Under inventeringsbesöken kunde inventeraren inte se några tecken på kolonier inom utredningsområdet.

Störst värden för fladdermöss i området är kopplade till migrationsperioden då aktiviteten var betydligt högre än under reproduktionsperioden – särskilt till förflyttningsstråk – främst lokaliserade i områdets norra och östra delar längs med skogsbranten för vidare rutt upp mot anlagd damm norr om utredningsområdet inom Moabackens naturreservat.

Inom skogsbranterna kan övervintringsplatser för fladdermöss förekomma, men inom utredningsområdet finns inte något som styrker förekomst av övervintringsplatser.

➔ Callunas samlade bedömning är att en utveckling av Viggen Norra med utökning av befintligt handels- och verksamhetsområde är möjlig utan att riskera att bryta mot bestämmelserna i artskyddsförordningen.

Anpassningar via skyddsåtgärder/förstärkningsåtgärder behövs inom planområdet som säkerställer fladdermössens möjligheter att nyttja området även i fortsättningen. Det gäller framför allt den norra och östra utkanten av inventeringsområdet. Om utredningsområdet för Viggen Norra exploateras för utökning av handelsområdet utan att någon hänsyn tas till de värdelement som finns för fladdermöss inom området, riskerar områdets kontinuerliga ekologiska funktion för fladdermöss att försämras.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Fladdermusinventering inför detaljplan – Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Calluna, 2024-11-29

7 Förutsättningar

Kapitlet innehåller en redovisning av de planeringsförutsättningar, både innanför och utanför planområdet, som legat till grund till förslaget. Här beskrivs även vilka värden och karaktärsdrag som har haft betydelse för planen men också vilka risker och utmaningar som behöver hanteras i planarbetet.

Fastigheter och rättigheter

Planområdet ligger inom del av fastigheterna Ronneby 22:1 och Sörby 5:3.

Inom planområdet finns ett vägservitut:

- 1081-05/65.1, belastar Ronneby 22:1 och är till förmån för Rubinen 5 Ändamål "Rätt till ägoväg enligt lämplig sträckning väster om Västervägen"

Inom planområdet finns även ett antal ledningsrätter.

- 1081-2019/37.1 belastar Ronneby 22:1 till förmån för E.ON elnät Sverige AB som upplåtes rätt till att för all framtid bibehålla elektrisk starkströmsledning med tillbehör.
- 1081-06/31.1 belastar Ronneby 22:1 till förmån för E.ON elnät Sverige AB som upplåtes rätt till att för all framtid bibehålla elektrisk starkströmsledning med tillbehör.
- 1081-00/35.1 belastar Ronneby 22:1 till förmån för Sydkraft Elnät AB som upplåtes rätt till att för all framtid bibehålla teleledning (Opto luftledning) med tillbehör.
- 1081-00/7.1 belastar Ronneby 22:1 till förmån för Sydkraft Elnät AB som upplåtes rätt till att för all framtid bibehålla teleledning (Opto luftledning) med tillbehör.

Riksintressen

Trafikkommunikation

Runt detaljplaneområdet finns flera riksintressen för trafikkommunikationer både på land och i luften. Väster om planområdet löper Sörbydalsvägen (riksväg 27) och något längre söderut finns E22, båda av riksintresse för befintliga vägar.

Ungefär 500 meter öster och sydöst om planområdet finns Blekinge kustbana som är av riksintresse för kommunikationer på befintlig järnväg. Riksintresset för Blekinge kustbana bedöms med hänsyn till avståndet och den pågående markanvändningen inte påverkas av planförslaget.

Detaljplaneområdets geografiska läge gör att det berörs av riksintresset för flyghinderområdet runt Blekinge flygflottilj och tillika Ronneby Airport. Detta innebär att detaljplaneförslaget berörs direkt av flyghinderområdet och indirekt av flygplatsen så som fysisk anläggning för flygtrafik.

Totalförsvar

Planområdet berörs av riksintresset för totalförsvar enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Det ligger utanför själva riksintresset men ligger inom ”påverkansområde för buller eller annan risk”.

Området kan komma att utsättas för bullernivåer överstigande Lamax 90 från den verksamhet som bedrivs vid Ronneby flottiljflygplats. Dessa bullernivåer kan också komma att öka.

Det innebär exempelvis att användning som förskola och bostäder, eller annan användning som uppmanar till utevistelse inte är lämplig på grund av buller. Planområdet ligger också inom stoppområde för höga objekt.

Det får inte förekomma missvisande ljus inom planområdet som kan påverka flygtrafiken.

Mark, natur och miljö

En naturvärdesinventering har genomförts, vilken ligger till grund för mycket av detta kapitel. Läs mer under kapitel 6 Planeringsunderlag – Utredningar.

Naturmiljö

Den dominerande markanvändningen inom plan området är konventionellt odlad jordbruksmark. I områdets centrala delar finns tre större lövträdsklädda åkerholmar. I området saknas stigar eller motsvarande, och det är inte tillgängliggjort för allmänheten.

En stor del av planområdet består av åkermark (Källa: Naturvärdesinventering)

Starkströmsledningar går över åkermarken i södra delen av planområdet. (Källa: Ronneby kommun)

Naturreservat

Norr om planområdet ligger Moabackens naturreservat, med cirka 90 hektar blandad vegetation. Det består av lövträdsmiljöer med ek och bok samt inslag av tall på hällmark. Inom reservatet finns ett större antal naturvårdsarter konstaterade. I reservatets dalgångar finns odlad åkermark.

Skyddade arter - fladdermöss

I naturreservatet finns fladdermöss, vilka är skyddade genom artskyddsförordningen. Dessa rör sig även genom planområdet, framförallt längs skogsbranterna i norra delen av området. Läs mer om detta i kapitel 6 Planeringunderlag samt under kapitel 8 Konsekvenser.

Sörbybäcken

Sörbybäcken är ett biflöde till Ronnebyån och ingår i avrinningsområdet till Ronnebyån. I den senaste statusklassningen (2016–2021) enligt EU:s vattendirektiv bedömdes både Sörbybäckens och Ronnebyåns ekologiska status som måttlig.

Den del av Sörbybäcken som gränsar till planområdet är uträtad men har kvar en viss naturlighet samt beskuggning, vilket är positivt för åns djurliv då det sänker vattentemperaturen och förhindrar igenväxning.

Strandskydd

Planområdet ligger i närheten till Sörbybäcken. Från den gäller 100 meter strandskydd. Den del av strandskyddet som avses upphävas består av jordbruksmark.

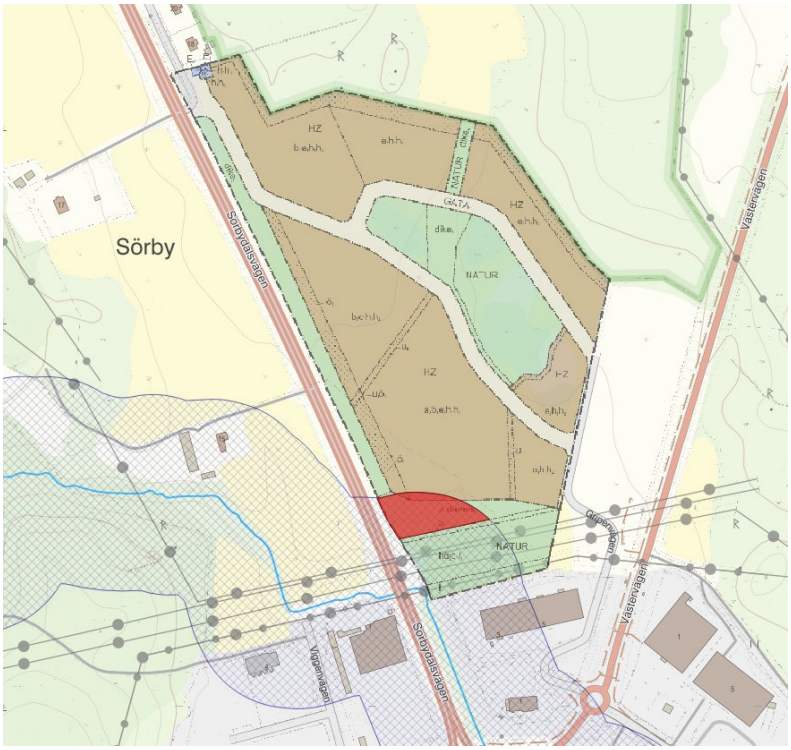

Sörbybäcken visas med ljusblå linje och dess strandskyddade område med mörkblå skraffering. Den yta som avses upphäva visas med rött. Bakom ligger planförslaget.

Generellt biotopskydd

Åkerholmarna och större stenblock inom planområdet skulle kunna omfattas av det generella biotopskyddet. Ur naturvärdesinventeringen:

”Åkerholmar definieras som en holme av natur- eller kulturmark med en areal av högst 0,5 ha där en holme även kan utgöras av ett enskilt större stenblock. Det finns ett visst utrymme för tolkning gällande hur avgränsning av de tre sydligaste utritade åkerholmarna ska ske. Topografin gör att holmarna antingen kan tolkas vara tre separata holmar eller en större sammanhängande holme. Om de tolkas vara en större sammanhängande holme överstiger denna gränsvärdet 0,5 hektar och omfattas då inte av det generella biotopskyddet. Saken bör därför rådgöras med länsstyrelsen.”

Läs mer om naturvärdesinventeringen under kapitel 6 Planeringsunderlag.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken (Jordbruksmark)

Planområdet består främst av jordbruksmark. Jordbruksmark skyddas i Miljöbalkens hushållningsbestämmelser, 3 kapitlet 4 §.

”Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.”

Då det inte är ett riksintresse är det upp till kommunen att motivera avsteg kopplat till paragrafen ovan. Det innebär att följande frågor hanteras:

- Är det brukningsvärd jordbruksmark?
- Är exploateringen ett väsentligt samhällsintresse?
- Finns det en mer lämplig placering?

Tillhörande planhandlingarna finns en miljöbedömning som är upprättad under planprocessen. I den finns ett längre resonemang, här nedan en sammanfattad version.

Ronneby kommun använder en modell med poängsättning för att värdera jordbruksmark som bygger på principerna att stora marker är generellt mer rationella att bruka, att närhet till brukningscentrum skapar förutsättningar för effektivt jordbrukande samt att närhet till djurhållande gårdar underlättar förutsättningar att använda marken för bete och odlande av foder.

Enligt denna modell värderas jordbruksmarken inom området till totalt 3 av maximalt 5 poäng, baserat på planområdets storlek.

Planområdet bedöms vara av väsentligt intresse då läget är unikt och strategiskt viktigt och efterfrågan på mark för handel och verksamheter är stor. Exploateringar bör göras på ett hållbart och resurseffektivt sätt, vilket är möjligt här. Det finns inga andra områden i kommunen med lika goda förutsättningar. Framförallt finns det inget liknande område som dessutom ligger i det unika läge som skapas vid en nod där viktiga leder som E22 och Sörbydalsvägen (riksväg 27) möts.

Ianspråktagandet av jordbruksmarken kan sammanfattas med följande:

- Är det brukningsvärd jordbruksmark?

  Ja, den bedöms som brukningsvärd då den brukas i dagsläget.

- Är exploateringen ett väsentligt samhällsintresse?

  Ja, det finns en stor efterfrågan och det är ett väsentligt intresse att kommunens resurser nyttjas på ett effektivt och hållbart sätt.

- Finns det en mer lämplig placering?

  Nej, platsen är unik med sitt strategiskt viktiga läge där E22:an och riksväg 27 möts och med sina goda förutsättningar.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnorm för luft

I luftkvalitetsförordningen återfinns de svenska miljökvalitetsnormerna för utomhusluft. I Ronneby genomförs regelbundet mätningar av luftkvaliteten för att kontrollera att luftkvalitetsnormen inte överskrids.

Planområdet ligger nära både väg E22 och Sörbydalsvägen (riksväg 27), men eftersom planområdet är beläget i ett öppet landskap med god luftgenomströmning bedöms risken som mycket låg att halten luftpartiklar här skulle bli så pass hög att MKN överskrids.

Nyligen genomförda och framtida utveckling av gång- och cykelvägar i närheten av planområdet skapar förutsättningar för ett mer hållbart resande för besökare.

Miljökvalitetsnorm för vatten

Miljökvalitetsnormerna omfattar ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk och kvantitativ grundvattenstatus. Recipient för planområdet är Sörbybäcken som är biotopskyddad.

Geotekniska förhållanden

Marken består av glacial silt (gult), urberg (rosa) och sandig morän (grått).

Inför framtagande av angränsande detaljplan i söder (Viggen norra, etapp 1) togs en översiktlig geoteknisk utredning fram av WSP, daterad 2018-02-23, för då aktuellt område. Efter studier av SGUs (Sveriges geologiska undersökning) kartor dras slutsatsen att de geotekniska förhållandena för nu aktuellt planområde antas vara likvärdiga de geotekniska förhållandena för detaljplanen söder om aktuellt planområde, varför samma rekommendationer ges för detta detaljplaneförslag.

De geotekniska rekommendationerna är följande:

- Lätta och medeltunga byggnader kan grundläggas utan förstärkningsåtgärder, förutsatt att markytan inte fylls upp nämnvärt.
- Med hänsyn till att uppfyllnader påverkar chanserna att grundlägga byggnader utan pålning, så bör fyllning för höjning av markytan begränsas.
- Den siltiga jorden är erosionskänslig och flytbenägen tillsammans med vatten. Därför bör djupa schakter undvikas. För att minimera problem bör slänter utföras med flacka släntlutningar och erosionsskydd.

Kompletterande geotekniska undersökningar behöver göras inför projekterings. Det är en fördel om dessa görs när det finns förslag på placering och utformning av planerade byggnader.

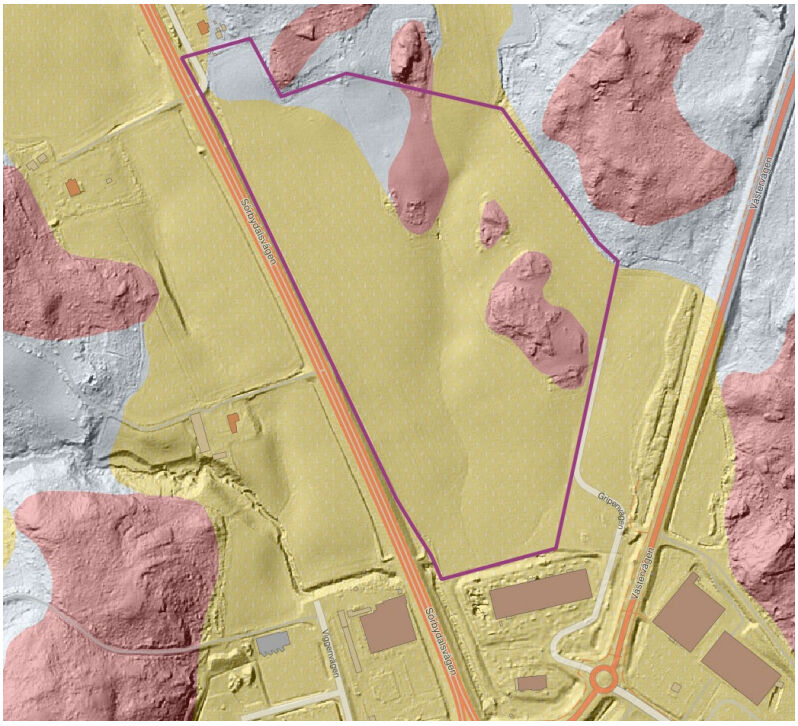

Jordartskarta; glacial silt (gult), urberg (rosa) och sandig morän (grått). (Källa: SGU)

Byggnader kommer troligen behöva pålas. Läs mer om områdets geotekniska förutsättningar under utredningarna och dagvatten och spillvatten, se kapitel 6 Planeringsunderlag.

Bebyggelse och gestaltning

Det finns ingen bebyggelse inom planområdet idag. I närheten till planområdet finns ett handels- och verksamhetsområde som under de senaste åren utvecklats mycket. Närmst finns områdena Viggen norra etapp 1 som nyligen är utbyggt med handel och snabbmatsrestaurang och Viggen norra etapp 2 där infrastruktur finns på plats och bebyggelsen håller på att planeras.

Gator och trafik

Vägar och gator

I anslutning till planområdet finns både statliga och kommunala vägar. Sörbydalsvägen (riksväg 27) har statligt väghållarskap och är utpekad väg för godstrafik samt transport för farligt gods medan Västervägen är en kommunal väg som leder österut till Kallinge. Handels- och verksamhetsområdena kopplas via de kommunala vägarna Omloppsvägen och Gripenvägen till Västervägen.

Cirka 200 meter söder om området finns på- och avfarter till E22:an som löper i öst-västlig riktning mellan Karlskrona och Karlshamn.

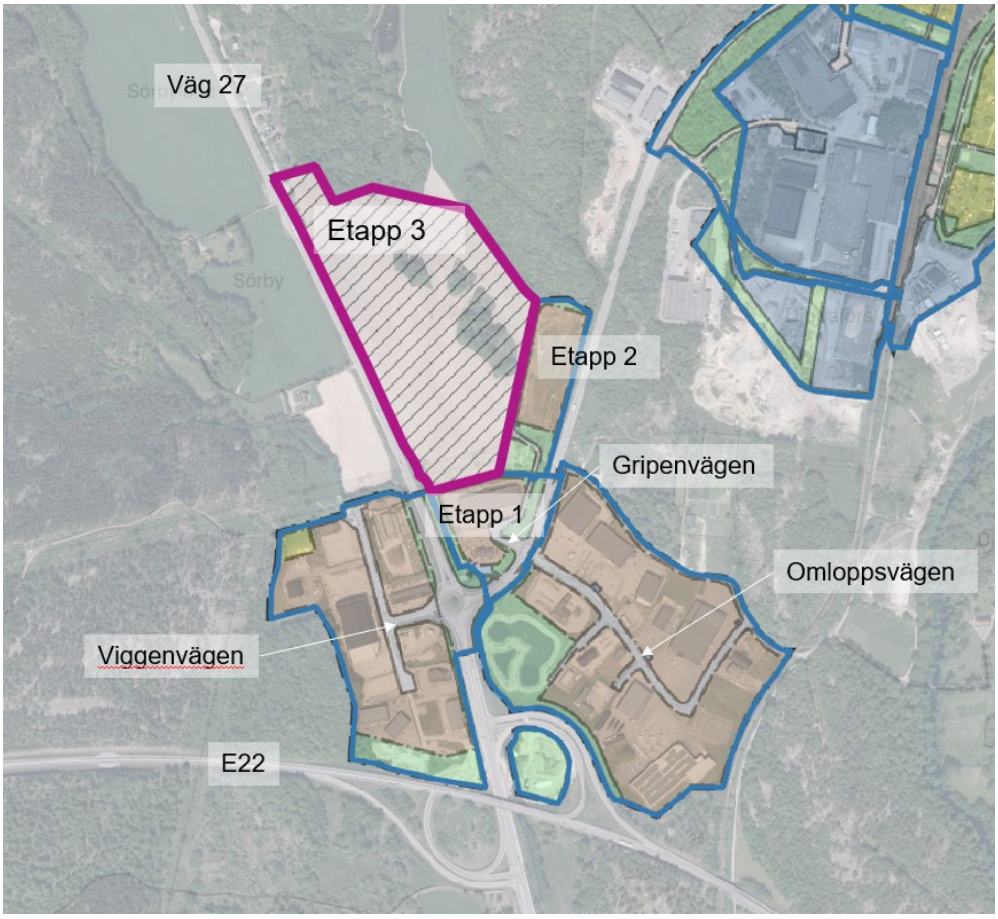

Bilden visar planområdet i sitt sammanhang. Planområdets avgränsning visas med lila gräns och skrafferad yta. Gällande detaljplaner visas med blå gräns. Gällande detaljplaner visas som en planmosaik (brunt för handel och verksamheter, grått för vägområde, grönt för natur).

Motortrafik (trafikmätningar)

Mätningar har genomförts på Västervägen och Omloppsvägen 2023. För trafikflöde på väg 27 finns tidigare mätningar genomförda år 2022.

Resultat från trafikmätning på riksväg 27 under 2022:

- Norr om cirkulationsplats: ÅDT samtliga fordon 4408, andel tung trafik 6%
- Söder om cirkulationsplats: ÅDT samtliga fordon 11 614, andel tung trafik 6%

Resultat från trafikmätning november 2023:

- Västervägen N: Dygnstrafik 5177, maxtimme 665, andel tung trafik 8,8 %
- Västervägen S: Dygnstrafik 8002, maxtimme 1005, andel tung trafik 8,1 %
- Omloppsvägen: Dygnstrafik 3720, maxtimme 624, andel tung trafik 5,4 %

Konsultens bedömning är att mätningarna är representativa för årsdygnstrafiken och kan användas som ÅDT för vidare analys.

Kartan visar var trafikmätningar har gjorts under november 2023.(Källa: Trafikutredning)

Läs trafikutredningen för att ta del av fler mätvärden samt kartor över mätningarnas placering. I den finns också antaganden och resonemang.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Trafikutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-02-21

Kollektivtrafik

Handelsområdet trafikeras i dagsläget av buss. Närmsta busshållplats heter ”Viggenområdet” och ligger cirka 100 meter ifrån planområdets sydöstra del. Den trafikeras av buss nummer 150 som går Kallinge – Ronneby centrum – Karlskrona. På vardagar går den en gång i timmen och på helger varannan timme.

Gång och cykel

Längs med Västervägens nordvästra sida löper en separat gång- och cykelväg som kommer från Kallinge i nordost och kopplar till området väster om väg 27. Cykelvägen kopplar även över Västervägen till separat gång- och cykelväg längsmed Omloppsvägen och vidare öster ut till järnvägen där större cykelstråk leder vidare söderut till Ronneby tätort.

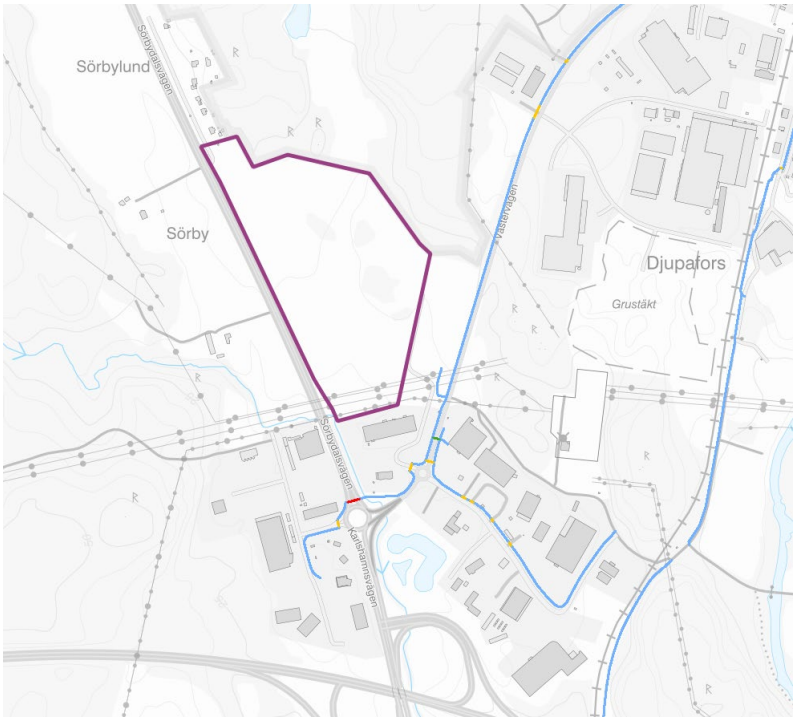

Bilden visar befintliga gång- och cykelvägar i området. Blå linje visar gemensam gång- och cykelbana, orange är cykelpassage och röd är cykelpassage utan utmärkning. Planområdet visas med lila linje. (Källa: NVDB)

Klimat, hälsa och säkerhet

Beräkning av omgivningsbuller

Trafikbuller i planområdet kommer dels från Sörbydalsvägen (riksväg 27) och eventuellt också från E:22 och Västervägen. Området omfattas av inflygningsområde för Ronneby flygflottiljplats vilket medför flygbuller. På grund av flyg- och trafikbuller bör området endast exploateras med anläggningar som inte uppmanar till utevistelse.

Inga bullerberäkningar har tagits fram då ingen bostadsbebyggelse, känslig användning eller funktioner som uppmanar till utevistelse möjliggörs inom planområdet.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga kända markföroreningar.

Enligt 10 kap. 11 § miljöbalken ska den som äger eller brukar en fastighet oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

Dagvatten

Planområdet ligger cirka 15–24 meter över havet. Området har en svag lutning mot sydväst och har låg genomsläpplighet i marken.

Befintlig dagvattenhantering sker via ytlig avledning till recipienten Sörbybäcken. Befintligt flöde från planområdet har beräknats till 120 l/s för ett 20-årsregn med varaktighet om 60 min.

Planområdet utgör en del av ett större avrinningsområde och utgör således endast en liten del av det totala avrinningsområdet. En stor del av naturvattenavrinningen från området norr om planområdet rinner i en kulvert under planområdet. Det släpps sedan till Sörbybäcken.

Risk för översvämning

Resonemangen nedan är hämtade ur dagvattenutredningen.

Ett större regn på 70 mm med befintlig situation har inte någon större påverkan på planområdet men nedströms planområdet ställer sig vatten vid byggnader och framför allt i cirkulationsplatsen. Det är därför viktigt att säkerställa att det ökade flödet från planområdet som exploateringen medför inte försämrar situationen nedströms.

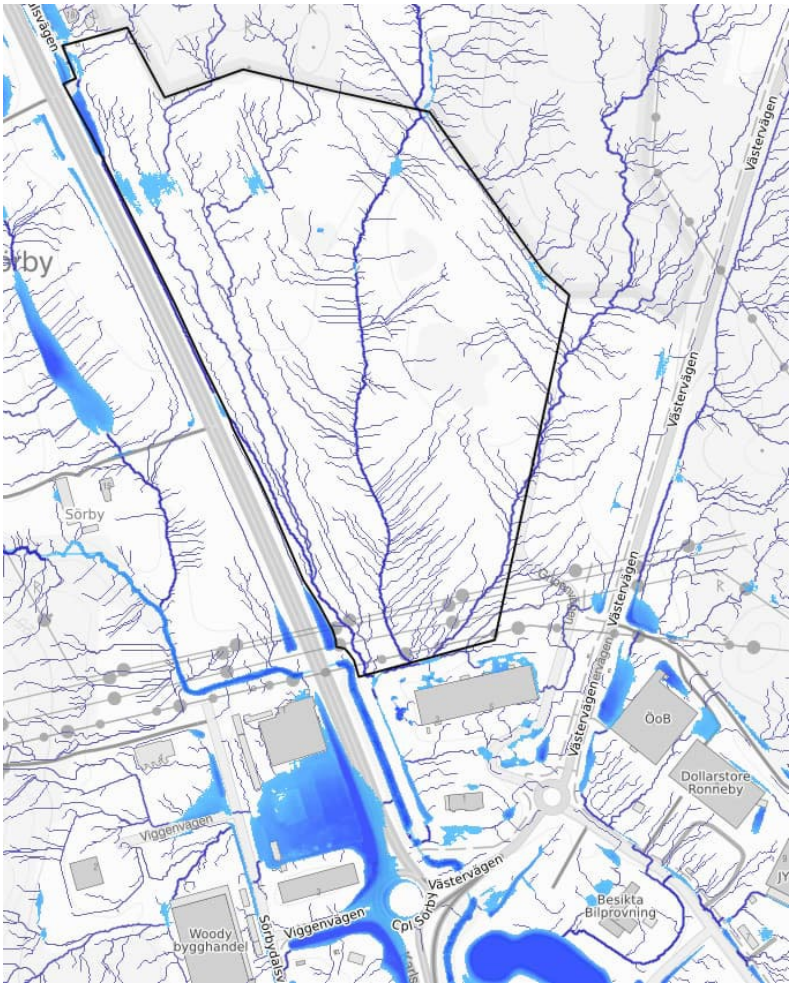

Enklare skyfallsanalys med ett regn på 70 mm (Scalgo Live, 2024)

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Dagvattenutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-03-28

Hantering av vatten och avlopp

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för spillvatten, men inte för dricksvatten eller dagvatten.

Risk för ras och skred

Terrängen inom planområdet är väldigt flack, med undantag för åkerholmarna. Utanför planområdet finns det några brantare ytor längs vägarna och längs med bäcken som ligger som ”aktsamhetsområden” i SGU.

Områden med ökad risk för ras och skred visas med orange yta. Planområdet med lila linje. (Källa Länsstyrelsen)

Risk för erosion

Då jorden är siltig kan den vara erosionskänslig och flytbenägen tillsammans med vatten. Därför bör djupa schakter undvikas. För att minimera problem bör slänter utföras med flacka släntlutningar och erosionsskydd. Geotekniska undersökningar bör göras i samband med projektering.

Risk för olyckor

Sörbydalsvägen (riksväg 27) är en primär rekommenderad väg för farligt gods. Vilket innebär byggnadsfritt område 30 meter.

Radon

Inga kända radonförekomster har kartlagts inom planområdet.

Sociala förhållanden

Barnrättsperspektiv

Ett barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga att en barnkonsekvensanalys och eller en

prövning av barnets bästa har gjorts. I en prövning av barnets bästa (artikel 3.1) ska flera aspekter utredas och sammanvägas inför beslut.

Från och med 2021 är ett av Ronneby kommuns strategiska mål Barn och ungas behov. Målet harmoniserar med barnkonventionen och utrycker bland annat att barn- och ungdomsperspektivet prioriteras och är centralt i samhällsplanering och all kommunal verksamhet.

Inom planområdet finns inga målpunkter eller funktioner som särskilt riktar sig till målgruppen barn, då den idag brukas som jordbruksmark. Särskilda aktiviteter eller målpunkter för barn bedöms inte vara lämpliga inom planområdet med hänsyn till omgivande trafiksituation.

Lek och rekreation

Området är inte lämpligt för lek och rekreation på grund av att det ligger inom påverkansområde för flygbuller, samt i närheten av luftburna starkströmsledningar och stora trafikleder.

Demografi och sysselsättning

Planområdet är idag obebyggt och det finns inga boende inom planområdet.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet.

Vid utbyggnaden av andra delar av handels- och verksamhetsområdet Viggen har inga fynd påträffats, och de ytorna har haft liknande förutsättningar.

Fornlämningar har hittats på de höjdryggar som omger Sörbydal på östra och västra sidan, men där har det varit i en mer högländ terräng.

Enligt Blekinge museum har planområdet delvis goda förutsättningar för att innehålla fornlämningar. Det kan finnas dolda spår under marken som upptäcks först vid exploatering. Blekinge museum rekommenderar därför att en arkeologisk utredning med sökschakt görs i god tid före byggstart.

Skulle fornlämning påträffas vid markarbete ska arbetet avbrytas och Länsstyrelsen i Blekinge län kontaktas i enlighet med 2 kap 10 § kulturmiljölagen, KML.

Service

Offentlig service

Handelsområdet Viggen ligger ungefär två kilometer väster om Kallinge centrum och nästan tre kilometer norr om kommunens huvudort Ronneby. I både Kallinge och Ronneby finns det offentlig service exempelvis skola, förskola, bibliotek, äldreboende, tandvård och hälsovård.

Kommersiell service

Detaljplanen ingår som en del av ett befintligt handelsområde med större tillgång till kommersiell service. Inom handelsområdet finns detaljhandel, bilservice, drivmedel och snabbmatsrestauranger. Annan kommersiell service så som livsmedelsaffär finns i de närliggande orterna Kallinge och Ronneby.

Posttjänster

Den samhällsomfattande posttjänsten innebär bland annat att placering och standarder finns för mottagande av post i samhället. Det är därför viktigt att posten ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare.

8 Konsekvenser

Kapitlet innehåller en redovisning av de konsekvenser som detaljplanen och dess genomförande medför. Att beskriva konsekvenserna är mycket viktigt för förståelsen av vad detaljplanen innebär, särskilt för olika aktörer som berörs av planen.

Fastigheter och rättigheter

I samband med planens genomförande kommer fastighetsbildning ske i enlighet med detaljplanens gränser. Kvartersmark inom planområdet kommer att avstyckas till flera fastigheter.

Riksintressen

Trafikkommunikation

Planens genomförande bedöms innebära en ökad trafik i området.

För att trafiken ska få ett väl fungerande flöde och orienterbarhet är det viktigt att området kan angöras från två håll, därför angörs området både från Gripenvägen och från riksväg 27. Det är också viktigt ur säkerhetsaspekt att ett stort handelsområde inte enbart angörs via en mindre väg med flera korsningspunkter.

Enligt upprättad trafikutredning påverkar inte en exploatering av området och en angöring via Sörbydalsvägen (riksväg 27) flödet på den på ett negativt sätt.

Riksintresset bedöms inte påverkas negativt.

Totalförsvar

Planområdet berörs av riksintresset för totalförsvar enligt 3 kap. 9 § miljöbalken.

Det ligger utanför själva riksintresset men ligger inom ”påverkansområde för buller eller annan risk”.

Inom planen medges handel, verksamheter och tekniska anläggningar. Ingen av dem räknas till känslig användning ur aspekten att de påverkas negativt av buller.

Planområdet ligger också inom stoppområde för höga objekt, därför begränsas totalhöjden för bebyggelsen till maximalt 20 meter.

Riksintresset bedöms inte påverkas negativt.

Mark, natur och miljö

Naturmiljö

Området förändras, från att vara jordbruksmark med åkerholmar till att vara ett verksamhetsområde med vegetation i mitten och runt omkring. Det finns bebyggelse och infrastruktur i anslutning till planområdet så det kan byggas

ut i ett sammanhang. Det innebär att en exploatering får mindre negativ påverkan än om en liknande utbyggnad placerats i ett oexploaterat område. Se Översiktsplan för Ronneby 2045, granskningsversion, för resonemang kring ianspråktagande av jordbruksmark.

En exploatering innebär en förändring av landskapsbilden. Även om området idag är jordbruksmark ligger det i anslutning till befintligt verksamhetsområde och till befintlig infrastruktur, vilket innebär att bebyggelsen kan uppföras i ett sammanhang och får mindre negativ påverkan än om en liknande utbyggnad placerats i ett oexploaterat område.

Naturreservat

En naturvärdesinventering har genomförts och anpassningar i planen har gjorts i enlighet med rekommendationer i denna. Naturreservatet bedöms inte påverkas negativt.

Skyddade arter - Fladdermöss

Se kapitel 6 Planeringsunderlag – Fladdermusinventering

Fladdermusinventeringen visar att många fladdermöss lever i naturreservatet norr om planområdet men emellanåt förflyttar sig längs skogsbranterna. Konsultens bedömning är att en utveckling av Viggen Norra med utökning av befintligt handels- och verksamhetsområde är möjlig utan att riskera att bryta mot bestämmelserna i artskyddsförordningen.

Skyddsåtgärder görs i enlighet med rekommendationerna i fladdermusinventeringen. Det innebär att fladdermössen kan nyttja området även i fortsättningen, utan negativ påverkan på gynnsam bevarandestatus.

För att fladdermössen lättare ska kunna fortsätta förflytta sig längs skogsbranterna och besöka åkerholmarna har plankartan kompletterats med ett bredare område längs skogsbranterna med bebyggelseförbud, samt ett område med naturmark mellan naturreservatet och åkerholmarna. I rapporten rekommenderades en bredd på 10 meter längs skogsbranterna. I planen är det minst 10 meter (något mer där fler observationer av fladdermöss gjorts).

Då hänsyn tas till de värdelement som finns för fladdermöss inom området, bör inte områdets kontinuerliga ekologiska funktion för fladdermöss försämras.

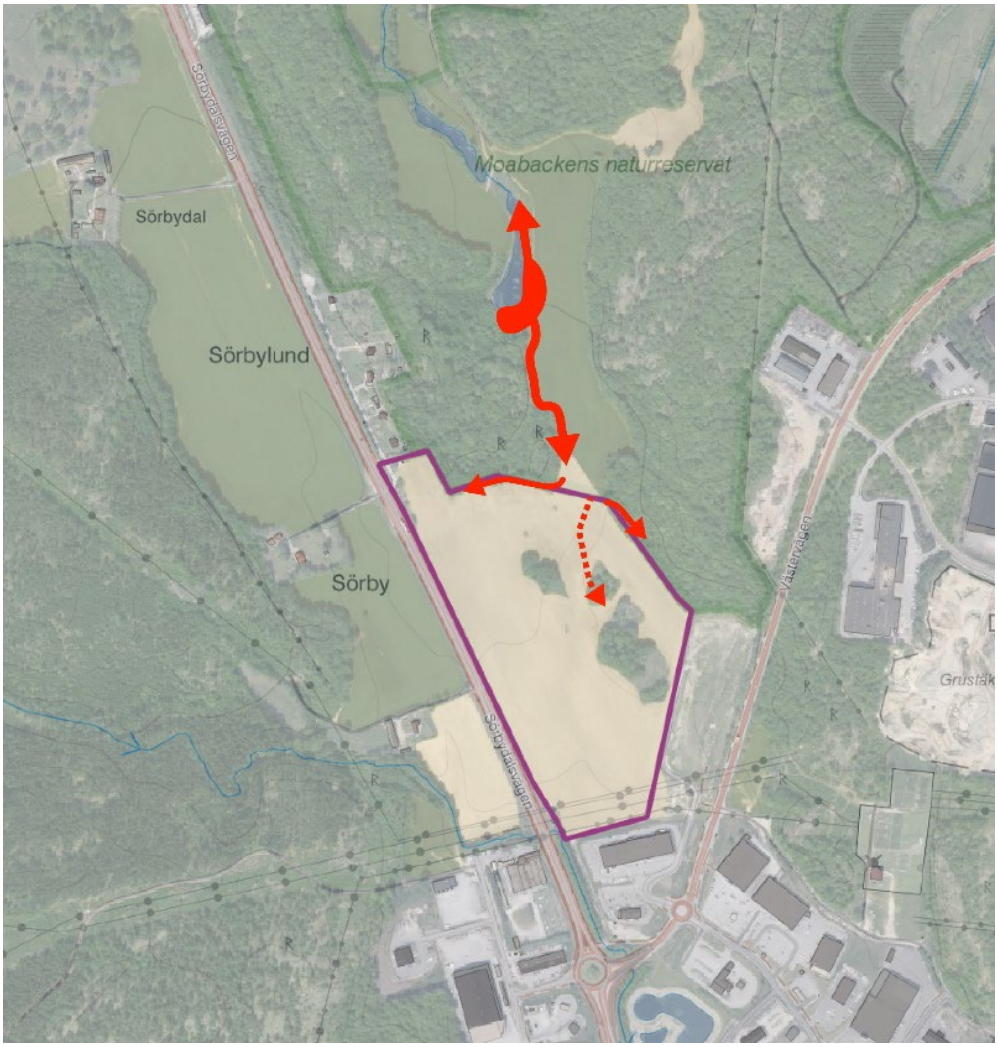

Kartan visar stråk som används av fladdermössen. De kommer även efter planens genomförande kunna flyga längs skogsbranterna för förflyttning i området. De kommer även kunna flyga över till åkerholmarna, över naturmark. Dammen och bäcken i naturreservatet påverkas inte av planen.

Sörbybäcken

Sörbybäcken som ligger strax utanför planområdet är biotopskyddad. Hantering av dagvatten inom området anläggs i enlighet med dagvattenutredningen, och bäcken bedöms då inte påverkas negativt.

Strandskydd

Strandskyddet avses upphävas inom delar av planområdet för att möjliggöra bebyggelse inom kvartersmark och dagvattenanläggningar inom allmän platsmark.

Den del som avses upphävas består idag av jordbruksmark, och är därför redan ianspråktagen. Där finns inga höga värden sett ur strandskyddets syften; det är begränsat växt- och djurliv och allmänheten har ingen tillgång till platsen idag.

Den del av strandskyddet som ligger närmast Sörbybäcken, där vegetation finns som är viktig för beskuggning, kommer inte att få ändrad användning eller påverkas negativt.

Fri passage för allmänheten är idag mycket begränsad vid Sörbybäcken på grund av större trafikleder, inga stigar, snårig vegetation. Den kommer inte påverkas negativt.

Generellt biotopskydd

Åkerholmarna inom planområdet omfattas troligen av biotopskydd. De delar som har högre värden (större träd, mulm, död ved) bevaras. En mindre del i östra delenav planområdet tas i anspråk, inom vilken det finns yngre vegetation med låga värden (enligt naturvärdesinventeringen). Kompensationsåtgärder kan göras exempelvis genom att lägga död ved i kvarstående delar av naturmark.

Det finns några större solbelysta stenar med biologiskt värde som omfattas av ett generellt biotopskydd. De som ligger inom kvartersmark flyttas till naturmark, som kompensationsåtgärd.

Dispens kommer att sökas för biotopskyddade ytor som avses tas i anspråk. I samband med detta kommer lämpliga kompensationsåtgärder diskuteras.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken (jordbruksmark)

Planområdet består främst av jordbruksmark, som kommer tas i anspråk. Kommunen har motiverat avsteg från detta genom en poängsättningsmodell. Planområdet bedöms vara av väsentligt intresse då läget är unikt och strategiskt viktigt och efterfrågan på mark för handel och verksamheter är stor. Exploateringar bör göras på ett hållbart och resurseffektivt sätt, vilket är möjligt här. Det finns inga andra områden i kommunen med lika goda förutsättningar. Framförallt finns det inget liknande område som dessutom ligger i det unika läge som skapas vid en nod där viktiga leder som E22 och riksväg 27 möts.

Miljökvalitetsnormer

Vad gäller åtgärder inom detaljplanen är bedömningen att det inte kommer medföra att miljökvalitetsnormerna för vatten, luft eller partiklar överskrids.

Själva verksamheterna bedöms inte att generera någon inverkan på miljökvalitetsnormerna för luft. Och även om planen bedöms leda till en ökad trafik till och från tillkommande verksamheter bedöms inte planförslaget medföra att miljökvalitetsnormer för luft överskrids.

Utveckling av gång- och cykelvägar till och inom planområdet skapar förutsättningar för ett mer hållbart resande för besökare.

Miljökvalitetsnormerna för vatten bedöms inte påverkas negativt eftersom dagvattnet avleds via svackdiken till dagvattendamm för infiltration och rening.

Bebyggelse och gestaltning

Landskapsbilden kommer ändras från ett öppet landskap till en mer stadsmässig karaktär som ändå knyter an till närliggande naturområden.

Ny bebyggelse behöver ta hänsyn till befintlig bebyggelse inom handels- och verksamhetsområdet Viggen, och till naturreservatet norr om planområdet samt åkerholmarna inom planområdet. Det är viktigt att det finns ett sammanhang och en orienterbarhet.

Det finns två entréer till området, en från väg 27 och en från Gripenvägen. Båda entréer är viktiga för att det ska vara enkelt att hitta i området, och för att man ska kunna ta sig in och ut ur området om något skulle hända.

Två in- och utfarter till området är avgörande för att detaljplanen ska ge möjligheter att bebygga ett område som är välkomnande, lättöverskådligt, säkert för såväl trafikanter som cykel och fotgängare. Samt för att kunna innehålla de gestaltningsmässiga principerna som är nödvändiga för att ett område av denna karaktär ska fungera i ett stadsmässigt sammanhang, t.ex. genomblickar och orienterbarhet. Området ska planeras på ett sätt som gör det logiskt och välkomnade för såväl bilister som cyklister och fotgängare.

I anslutning till grönområdena är det lämpligt med öppna dagvattenlösningar med planteringar. Det gynnar såväl dagvattenhantering, den biologiska mångfalden och områdets gestaltning.

Gällande skyltning i området bör ev. skyltpylon samordnas till en, och vid områdets två entréer bör det finnas samordnad skyltning. Verksamheter inom området kan komma att ha två sidor som syns väl, den ena inåt lokalgatan och den andra mot Västervägen eller väg 27. På båda sidor bör skyltar samordnas. Ytor för leveranser bör ordnas på med samma formspråk.

Ronneby kommun har dialog med en exploatör gällande områdets utformning. Nedan presenteras en illustration som de har tagit fram ihop med sin arkitekt. Det visar på ett möjligt sätt att utforma området. I förslaget nedan kan trafiken röra sig på ett naturligt sätt genom området och åkerholmarna ligger kvar i mitten av området och höjer dess värde.

Bebyggelsen i illustrationen har en skala som har ett sammanhang med varandra och med omgivande bebyggelse. Den möter befintliga vägar på ett enhetligt sätt, som också möjliggör för ett bra skyltläge. När man kommer in i området kan man enkelt röra sig vidare genom området på ena eller andra sidan grönområdet i mitten. Det blir ett bra flöde som innebär att området känns välkomnande och lättare och orientera sig i.

Grönområdet i mitten skapar också en mer vilsam miljö, vilket är särskilt positivt i anslutning till eventuella restauranger inom området.

Visionsskiss som visar exempel på utformning, framtagen av arkitekt och exploatör i dialog med Ronneby kommun. För etapp 2 finns detaljplan.

Gator och trafik

Vägar och gator

Ny vägstruktur behöver ta hänsyn till befintliga strukturer inom handels- och verksamhetsområdet Viggen, och till naturreservatet norr om planområdet samt åkerholmarna inom planområdet. Det är viktigt att det finns ett sammanhang och en orienterbarhet.

Det finns två angöringar, entréer, till området. En är från väg 27 och en från Gripenvägen. Båda entréer är viktiga för att det ska vara enkelt att hitta i området och området ska upplevas som välkomnade och öppet. Det skapar ett gynnsamt trafikflöde och ett lättöverskådligt gatunät.

Entréerna till området bör vara väl utformande för att möjliggöra att besökare till området får en bra överblick över området och en kontakt med de grönområden som finns intill och inom planområdet. Om det skulle uppstå någon olycka inom området, eller i närområdet, bidrar entréernas placering och det lättöverskådliga trafikflödet till att underlätta för besökare att kunna ta sig ut eller igenom området.

Två in- och utfarter till området är avgörande för att detaljplanen ska ge möjligheter att bebygga ett område som är välkomnande, lättöverskådligt, och säkert för såväl trafikanter som cykel och fotgängare. Samt för att kunna innehålla de gestaltningsmässiga principerna som är nödvändiga för att ett område av denna karaktär ska fungera i ett stadsmässigt sammanhang, t.ex. genomblickar och orienterbarhet.

Utfarter

Det finns två möjliga håll att angöra området. Från riksväg 27 och från Västervägen via Gripenvägen. Enligt trafikutredningen är det ur trafikflödessynpunkt gynnsammast med två anslutningar för bäst kapacitet och möjlighet att fördela flödet. Utformningen på väg 27 föreslås ur trafiksäkerhetssynpunkt utformas med ett vänstersvängsfält för trafik norrifrån och körfält för hastighetssänkning för fordon söder ifrån.

Varför två angöringar till området behovs motiveras under Konsekvenser; (Gator och trafik, Bebyggelse och gestaltning samt Motortrafik).

Motortrafik

I trafikutredningarna framgår det vilka ökningar som beräknas inom planområdet, samt på vägar och korsningar i närheten av planområdet. I trafikutredningen har flera antaganden gjorts kring kommande bebyggelse, tillkommande trafik och hur trafikrörelser i närheten ser ut. I tidigare trafikutredningar som gjorts för Viggen norra etapp 1 och etapp 2 har mer schablonmässiga värden använts. Nu har nya mätningar gjorts och faktiska värden har använts. Många osäkerheter finns dock kvar, även om den är nya trafikutredningen har säkrare beräkningar.

Beräkningarna i trafikutredningen resulterar i ett tillkommande flöde på cirka 4590 fordon per dygn.

Det är värt att notera att cirkulationsplatsen på Västervägen i scenario 2 (när området bara angörs via Gripenvägen) närmar sig maxbelastningen enligt riktvärdena i VGU, för prognosår 2040. Det innebär att ytterligare trafikökning inte kan hanteras utan att riskera att överstiga belastningsgraden 0,8. I scenario 2 (där området också angörs via väg 27) finns det goda marginalertill maxbelastningen.

I ett tillägg till tidigare trafikutredning har ytterligare ett scenario studerats, att ansluta detaljplaneområdet till den befintliga korsningen i norra delen av området istället för att tillskapa en ny anslutningspunkt på riksväg 27.

Den befintliga korsningen har fyra tillfarter, till skillnad från den tidigare föreslagna nya trefältskorsningen. Trafiken till fastigheter väster om väg 27 är mycket låg, och föreslagna åtgärder med mittplacerade vänstersvängfält och avfartsfält skulle minska konfliktpunkterna.

Koppling till denna korsning ger även möjlighet till bättre tillgång till befintliga busshållplatser, förutsatt att säkra gångvägar anläggs. Åtgärderna förbättrar både framkomlighet på väg 27 och trafiksäkerheten i korsningen.

Utredningarna finns att läsas i sin helhet:
Trafikutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-02-21

Tilläggs-pm trafik Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-09-20

Kollektivtrafik

Inga förändringar väntas.

Beroende på typer av verksamheter som etableras inom planområdet skulle det på sikt kunna komma ett behov av ytterligare trafikering med kollektivtrafik. För möjlighet att förlägga linjelagd busstrafik genom det nya området behöver området angöras från två håll, för att bussen inte ska behöva vända runt utan kan köra igenom området.

Gång- och cykel

Det nya området har behov av att kunna koppla gående och cyklister mellan målpunkter inom området samt vidare ut från området på ett tydligt och säkert sätt. Genom att anlägga tydliga gångstråk genom parkeringsytor kopplat till gångbanor längsmed vägar i området kan rörelser till fots och cykel mellan interna målpunkter gynnas. För vidare koppling till andra områden är övergången över väg 27, busshållplatslägena vid Västervägen och koppling via Omloppsvägen till huvudcykelstråket in mot Ronneby tätort viktiga punkter. Ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät kan minska bilberoendet.

Klimat hälsa och säkerhet

Beräkning av omgivningsbuller

Inga bullerberäkningar har tagits fram då ingen bostadsbebyggelse, känslig användning eller funktioner som uppmanar till utevistelse möjliggörs inom planområdet.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga kända markföroreningar.

Enligt 10 kap. 11 § miljöbalken ska den som äger eller brukar en fastighet oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

Klimatanpassning

Klimatförändringar och dess påverkan i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor påverkar den fysiska planeringen. Det är av vikt att förhålla sig till och möta effekterna av ett förändrat klimat.

Genom en global uppvärmning beräknas havsnivåerna kunna stiga, men den föreslagna bebyggelsen ligger med god marginal till en stigande havsnivå.

Fler hällregn och mer långvariga regnperioder kommer att ställa högre krav på hanteringen av dagvatten. För att hantera intensivare regn föreslås därför att hårdgjorda ytor avvattnas till svackdiken, översilningsytor och fördröjningsdammar.

Värmeböljor innebär att klimatutjämnande element blir viktigare. Ett klimatutjämnande element kan till exempel vara träd eller annan växtlighet som ger skugga, men också höjer luftfuktigheten och strilar solljuset med sina trädkronor. Dessa funktioner ger sammantaget ett jämnare klimat i närheten av växtligheten.

Planområdet är beläget i ett öppet landskap där luften kan strömma igenom och därför görs bedömningen att inga värmeöar bör uppstå.

Det finns en risk att det uppförs stora hårdgjorda ytor inom planområdet som bidrar till ett varmt lokalklimat. Närliggande grönområde och åkerholmarna bidrar till ett bättre lokalklimat. Även inom kvartersmark vore det lämpligt med grönytor och träd planteras för att ge en ökad beskuggning, ökad luftfuktighet med mera.

Dagvatten

Planområdet kommer inte att anslutas till verksamhetsområde för dagvatten.

Förslag till hantering av dagvatten har tagits fram i dagvattenutredning, samt tillägg till den.

Föreslagen dagvattenlösning påverkar inte Trafikverkets diken, som ligger utanför planområdet.

Det har i utredningarna visat sig att det är stora mängder vatten som rinner från naturreservatet genom planområdet i kulvert och ut i Sörbybäcken. Det är viktigt att dagvattnet och naturvattenavrinningen hanteras i separata system. Naturvattenavrinningen kan släppas till Sörbybäcken, medan dagvattnet från planområdet behöver fördröjas och renas.

Naturvattenavrinningen och dagvattnet förslås hanteras i ledningar och/eller slutna system. Öppna lösningar är att föredra där det är möjligt. Öppna lösningar kan fånga upp mer vatten vid större regn och kan bidra till grönska i området. Beroende på utformning kan även biologiska värden gynnas väsentligt av öppna lösningar

De östra delarna av planområdet som naturligt avrinner österut föreslås avledas till svackdiket som redan finns mellan planområdet och Viggen norra Etapp 2.

Vid utformning av dagvattenanläggningar är det av stor vikt att hänsyn tas till föreskrifterna för starkströmsledningarna. Exempelvis får inte stora öppna vattenytor anläggas då det kan innebära att stora fåglar lockas till området vilket skapar risker kopplat till kraftledningarna. Därför bör en damm vara avlång och vara väl bevuxen. Inga öppna vattenytor får vara närmre än 20 meter från kraftledningarna och marken får inte börja släntas närmre än 15 meter från yttersta faslinan. 20 meter från stolparna samt under ledningarna får markens höjd inte ändras. Det ska vara möjligt att nå stolparna med fordon för underhåll.

Spillvatten

Planområdet kommer anslutas till verksamhetsområde spillvatten.

Genomförda utredningar visar att planområdet kan anslutas med självfall för spillvatten. I samband med att området byggs ut skulle befintlig pump norr om området kunna tas bort.

Inför utbyggnad är det viktigt att höjdsättning av vägar och ledningar görs noggrant, då det är begränsade marginaler för självfallsledningar.

Risk för översvämning

För skyfallshantering (100-årsregn) är en genomtänkt höjdsättning vid utbyggnad inom planområdet av stor vikt. Tomtmark bör höjdsättas till en högre nivå än anslutande gatumark. Väg- och dikesutformningen inom området blir viktig för avledningen av skyfall. Det är även viktigt att minimera mängden vatten som ansamlas i områdets södra delar till följd av kraftledningarna. En mer detaljerad höjdsättning förslås tas fram under projekteringsskedet.

Utredningen finns att läsas i sin helhet:
Dagvattenutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun, Norconsult, 2024-03-28

Risk för olyckor

Då riksväg 27 är en primär rekommenderad väg för farligt gods och därför finns det i detaljplanen ett förbud för bebyggelse inom 30 meter från vägkant.

Radon

Inga kända radonförekomster har kartlagts inom planområdet. Allt byggande vid nybyggnad i Sverige ska utföras radonsäkert. Det är byggherren som ansvarar för att de byggåtgärder som utförs uppfyller de krav som gäller enligt plan- och bygglagen eller föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av den lagen. Byggherren har också ett ansvar för arbetsmiljön på byggarbetsplatsen.

Sociala förhållanden

Barnrättsperspektiv

Söder om planområdet, inom det befintliga handelsområdet finns det idag verksamheter som kan locka målgruppen barn och unga, så som snabbmatsrestauranger och lågpriskedjor. Det kan vara möjligt att liknande etableringar sker inom aktuellt planområde. Det är därför viktigt att framför allt trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter beaktas i samband med utformning av bebyggelse, parkeringar och gator.

Planförslaget innebär att målpunkter främst skapas i form av arbetsplatser och handelsverksamhet. Det innebär att barn har ett litet intresse i markens

ändrade användning som främst är beroende av vilken målgrupp tillkommande handel och verksamheter kommer att ha.

Området har goda förutsättningar att göra området väl tillgängligt för verksamhetsutövare och besökare att ta sig dit med kollektivtrafik eller cykel.

9 Ansvar och genomförande

Mark- och utrymmesförvärv

Ronneby kommun är fastighetsägare till Ronneby 22:1 och Sörby 5:3 som planområdet består av.

Fastighetsrättsliga frågor

Förändrad fastighetsindelning

Planen möjliggör för fastighetsbildning på kvartersmark för föreslagna ändamål. De delar som i planförslaget har användningarna detaljhandel och verksamheter, uppgår till nästan 81 400 kvm. De kommer avstyckas för att bilda nya fastigheter. Allmän platsmark ligger kvar på stamfastigheten.

Rättigheter

Inom planområdet finns ett vägservitut, 1081–05/65.1, med ändamål "Rätt till ägoväg enligt lämplig sträckning väster om Västervägen", som är till förmån för Rubinen 5 och belastar Ronneby 22:1.

Plankartan innehåller områden med ”markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar”. Det bildas inte automatiskt någon rättighet genom att detaljplanen får laga kraft, utan det är upp till ledningsägaren att säkerställa att ledningarna får vara kvar genom att söka ledningsrätt eller servitut.

Tekniska frågor

Tekniska åtgärder

Det finns el, tele och fiber i närliggande vägar som bebyggelsen i planområdet kan ansluta till.

Utbyggnad allmän plats

Kommunen ansvarar för byggnation, drift och underhåll av anläggningar och mark på allmän plats.

Utbyggnad vatten och avlopp

Ronneby Miljö & Teknik AB bygger ut anläggningar för vatten och avlopp.

Renhållning

Planområdet ansluts till det kommunala systemet som Ronneby Miljö & Teknik AB ansvarar för. För att avfallshanteringen ska ske ändamålsenligt utformas den i dialog med Miljöteknik samt i enlighet med *Föreskrifter om avfallshantering för Ronneby kommun* och bilaga 1 och 2 i *Handbok för avfallsutrymmen -Riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation (framtagen av Avfall Sverige).*

Förutsättningar för solenergi

Planområdet har goda förutsättningar för att kunna skörda solenergi. Enligt 9 kap. 3 § Plan-och bygglagen krävs bygglov för att uppföra solceller inom detaljplan inom totalförsvarets riksintresseområden. Försvarsmakten ska remitteras vid bygglovsprövningen.

Vidare får inga solceller får uppföras inom 50 meter från 130 kV luftledningar och 30 meter från 50 kV luftledningar.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Genomförande av detaljplanen kommer ge möjlighet för nya verksamheter och handel att etablera sig. Detta kommer medföra fler nya arbetstillfällen vilket i sin tur skapar underlag för inflyttning till kommunen.

Avstyckning och försäljning av fastigheter kommer skapa intäkter medan utbyggnad och drift av vägnät, allmän plats och anläggningar kommer medföra kostnader. Intäkter från fastighetsförsäljning beräknas kunna täcka delar av kostnaderna för utbyggnad av vägnät, allmän plats och anläggningar.

Planavgift/Planavtal

För detaljplanen kommer planavgift tas ut i enlighet med 12 kap 9 § PBL. Med planavgift avses en avgift för detaljplaneläggning som tas ut om bygglov beviljas och fastigheten har nytta av planen. Planavgiftens storlek framgår av Ronneby kommuns Plan- och bygglovstaxa.

Drift allmän plats

Kommunen bekostar och ansvarar för byggnation, drift och underhåll av anläggningar och mark på allmän plats.

Drift vatten och avlopp

Ronneby Miljö & Teknik AB bygger ut och sköter drift av vatten och avlopp.

Gatukostnader

Kommunen bekostar och ansvarar för byggnation och drift av väganläggningar på allmän plats.

Befintliga ledningar

Exploatör står för eventuella kostnader för flytt av befintliga ledningar.

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Kommunen ansvarar för byggnation och drift av anläggningar på allmän plats. Ronneby Miljö & Teknik AB bygger ut vatten och avlopp. I övrigt ansvarar exploatören för kvartersmarkens iordningställande inför byggnation.

Ledningsägare ansvarar för drift och skötsel av ledningar och tillhörande teknisk infrastruktur på allmän platsmark. Om flytt av ledning eller andra åtgärder krävs för att säkerställa ledningars funktion åligger det den som begär åtgärden att bekosta den.

Vid avstyckning ansvarar köpare för byggnation på kvartersmark och bekostar nödvändiga anslutningar och lantmäteriförrättningar som detta kräver.

Markanvisning

Det finns ett upprättat markanvisningsavtal mellan kommunen och en exploatör. Markanvisningsavtalet ger exploatören ensam rätt att förhandla med kommunen om exploatering och förvärvade av området. Exploatören ska verka för att området ska bebyggas med handelsverksamhet och övriga för området erforderliga ändamål. Området innefattar all kvartersmark som redovisas i planen. Anläggningar på allmän plats byggs av kommunen.

Tidplan

Planen hanteras med ett utökat planförfarande.

- Beslut om samråd, maj 2024
- Samråd, juni 2024
- Beslut om granskning, juni 2025
- Granskning, juni-augusti 2025
- Beslut om antagande, november 2025
- Laga kraft, december 2025

10 Medverkande tjänstepersoner

Planförslaget har utformats av planarkitekt Karla Hentzel, exploateringsingenjör Albert Fransson och stadsarkitekt Helena Revelj, på Ronneby kommun. Förslagets har utformats i dialog med representanter från Miljöteknik.

Karla Hentzel	Helena Revelj
Planarkitekt	Stadsarkitekt

11 Referenser

Fotografier är tagna av Karla Hentzel om inget annat anges.

Kompletterande handlingar

Ronneby kommun, *Undersökning om betydande miljöpåverkan*, 2024-01-26

Norconsult AB, *Trafikutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3,* 2024-02-21

Norconsult AB, *Tilläggs-pm trafik Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun*, 2024-09-20

Norconsult AB, *Dagvattenutredning inför detaljplan Viggen norra etapp 3,* 2024-03-08

Norconsult AB, *PM utrednings-/förprojektering Viggen Norra Etapp 3,* 2025-05-09

Calluna, *Fladdermusinventering inför detaljplan – Viggen norra etapp 3, Ronneby kommun*, 2024-11-29

Ekoll AB*, Naturvärdesinventering på delar av fastigheten Ronneby 22:1 med flera*, 2024-07-09

Övrigt underlag

Ronneby kommun (2018), Översiktsplan för Ronneby 2035

Ronneby kommun (2025), Översiktsplan för Ronneby 2045, granskningsversion

Ronneby miljö och teknik AB (2019), *Miljöteknik, Föreskrifter om avfallshantering för Ronneby kommun*

E.ON., *Bilaga Arbete nära friledning* (2024)